Poštnina plačana v gotovini.

Ljudska PRAVICA

GLASILO KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE

IZ DANAŠNJE ŠTEVILKE:

Izjava Centralnega komiteja KPJ v zvezi z resolucijo Informacijskega biroja Komunističnih partij o stanju v KPJ
Kako poteka akcija za vpis ljudskega posojila
Govor gen. sekretarja KP ČSR Rudolfa Slanskyja

Leto IX. - Št. 154 | Ljubljana, sreda, 30. junija 1948 | Izhaja vsak dan razen ob petkih | Mesečna naročnina din 45.— | Cena din 2.—

Izjava Centralnega komiteja KPJ ob resoluciji Informacijskega biroja komunističnih partij o stanju v KPJ

Resolucija Informacijskega biroja o stanju v KPJ ima, kot je iz nje razvidno, svojo predzgodovino. Ta resolucija temelji na pismih CK VKP (b), poslanih CK KPJ, in sicer: prvo pismo, poslano 27. marca letošnjega leta, v katerem je CK VKP (b) navedel svoje obtožbe proti CK KPJ. Centralni komite VKP (b) je hkrati poslal to pismo vsem partijam-članicam Informbiroja, Centralnega komiteja KPJ pa o tem ni obvestil. Nato je prišlo preko CK VKP (b) pismo CK KP Madžarske, v katerem je ta popolnoma podprla stališče CK VKP (b). Pismo madžarskega CK je bilo poslano tudi drugim partijam, zato je prejel CK KPJ podobna pisma tudi od drugih partij-članic Informbiroja, razen od italijanske in francoske. CK KPJ poudarja, da so omenjene partije sprejele osnovno stališče CK VKP (b) preden so izvedele za mnenje CK KPJ ali pa slišale kakršen koli nasproten argument. CK KPJ je po prejemu pisma CK VKP (b) in omenjenih pisem drugih centralnih komitejev, kakor tudi po dogovoru CK KPJ Centralnemu komiteju VKP (b) z dne 13. aprila letošnjega leta, prejel od CK VKP (b) 4. in 22. maja še druga pisma, ki so bila več ali manj podobna prvemu. Resolucija Informbiroja o stanju v CK KPJ je v glavnem ponavljanje teh pisem CK VKP (b). V teh pismih je CK VKP (b) obtožil CK KPJ in zahteval, naj prizna napake, in sicer: prvič, da vodilni ljudje Komunistične partije Jugoslavije z besedami slavijo ZSSR, na skrivaj pa klevetajo Sovjetsko zvezo in VKP (b); drugič, da vodilni ljudje Jugoslavije klevetajo Sovjetsko armado, da so zavzemali nasproti sovjetskim strokovnjakom sovražno stališče in da spremljajo sovjetske državljane in tov. Judina organi javne varnosti; tretjič, da so partijske kadre stavili pod nadzorstvo ministrov za notranje zadeve, da v Partiji ni demokracije in kritike, temveč da vlada sistem vojaškega vodstva; četrtič, da si hoče jugoslovanska vlada z vohuni zagotoviti milost imperialističnih držav in staviti se pod njihovo kontrolo; petič, da se Partija razblinja v Ljudski fronti in da je ni mogoče smatrati za marksistično-leninistično organizacijo, da se ziblje na Bernsteinovih in Buharinovih teorijah o mirnem vraščanju kapitalističnih elementov v socializem; šestič, da se obnašajo poslaniki velikih imperialističnih držav v Jugoslaviji kot gospodarji ter da sede prijatelji in sorodniki krvnika jugoslovanskih narodov Nedića udobno in prijetno v državnem in partijskem aparatu Jugoslavije; sedmič, da jugoslovanski voditelji primerjajo zunanjo politiko ZSSR — z zunanjo politiko imperialističnih držav; osmič, da so vodilni ljudje KPJ stopili s poti marksistično-leninističnih idej pri vprašanju vodilne vloge delavskega razreda, in devetič, da so nemški padobranci razbili partizanski štab v Jugoslaviji, nakar je nastala težka kriza v narodnoosvobodilnem gibanju, da je nato Sovjetska armada prišla na pomoč Jugoslaviji in tako ustvarila pogoje, da je prišla Komunistična partija na oblast; desetič, da Komunistična partija Jugoslavije že preseda s svojim hvalisanjem z uspehi v vojni, čeprav nima večjih zaslug kot kompartije Poljske, Češkoslovaške, Rumunije, Madžarske, Albanije, Bolgarije itd., itd. Tem obtožbam je treba dodati še tiste, ki jih navaja tudi v resoluciji in ki jih tu nismo še izrecno našteli.

CK KPJ, kot je razvidno iz izjave, ki jo je poslal Politbiro CK KPJ zasedanju Informacijskega biroja in ki jo tudi objavljamo, ni mogel razpravljati na temelju takšnih obtožb Centralnega komiteja VKP (b), ki temelje na klevetah, izmišljotinah in nepoznanju stanja v Jugoslaviji, vse dotlej, dokler se ni ugotovilo dejansko stanje in ločila neresnica od dejanskih in principielnih napak, bodisi s strani Centralnega komiteja VKP (b) ali od katerega koli centralnega komiteja partij, ki so članice Informacijskega biroja.

V zvezi z objavo omenjene resolucije Informbiroja izjavlja Centralni komite KP Jugoslavije:

1. Kritika v resoluciji temelji na netočnih in neutemeljenih trditvah in je poskus izpodkopavanja ugleda KPJ v inozemstvu in v državi sami, vzbujanja zmede med množicami v Jugoslaviji in v mednarodnem delavskem gibanju, poskus slabitve enotnosti KPJ in njene vodilne vloge. CK VKP (b) je dobil povabilo, naj na mestu samem preveri svoje trditve, kot mu je to predložil CK KPJ v svojem pismu 13. aprila letošnjega leta.

2. Resolucija navaja brez slehernega dokaza trditve, da vodi vodstvo KPJ sovražno politiko do Sovjetske zveze, trditve, da v Jugoslaviji omalovažujejo sovjetske vojaške strokovnjake, civilne strokovnjake pa spremljajo organi javne varnosti, kar nikakor ne ustreza resnici. Vse do njihovega odpoklica ni nihče od predstavnikov Sovjetske zveze glede tega kakor koli opozoril jugoslovanske predstavnike. Popolnoma zlagana trditev je tudi, da bi bili kogar koli od sovjetskih predstavnikov spremljali po Jugoslaviji, najmanj pa tovariša Judina. Ta trditev, posebno pa še tista v zvezi s tovarišem Judinom, hoče doseči samo to, da bi se razpravljalo o KPJ in njenem vodstvu pred drugimi partijami.

Nasprotno pa je točna naša trditev, ki smo jo podali v pismu Centralnemu komiteju VKP (b) 13. aprila, temelječa na številnih izjavah članov KPJ, ki so jih dali svojim partijskim organizacijam, in drugih naših državljanov od osvoboditve pa do danes, v katerih navajajo da so jih organi sovjetske obveščevalne službe brezobzirno snubili zase. CK KPJ je smatral in smatra še danes, da je takšen odnos do države, v kateri so komunisti vladajoča stranka in ki gre po poti do socializma, nedopusten odnos, ki ima namen demoralizirati državljane FLRJ, slabiti in izpodkopavati državno in partijsko vodstvo. CK KPJ je mnenja, da mora odnos Jugoslavije do ZSSR temeljiti izključno na zaupanju in iskrenosti. Ker se ravna po teh načelih, jugoslovanskim državnim organom niti na misel ni prišlo, da bi spremljali ali kakor koli kontrolirali državljane Sovjetske zveze v Jugoslaviji.

3. Resolucija graja politiko izvajanja razredne borbe in to posebno politiko KPJ na vasi. Pri tem navaja znani citat po Leninu. CK KPJ poudarja, da se ravna v svoji politiki onemogočanja kapitalističnih elementov na vasi prav po navedenih in podobnih Leninovih citatih, kar bi mogli avtorji resolucije — če bi hoteli — prebrati v objavljenih partijskih dokumentih in člankih in se prepričati o praktičnem izvajanju te politike. Zato pa obtožbe resolucije CK VKP (b) dejansko ne zadenejo cilja, objektivno pa nujno vodijo do potuhe in podpore reakcionarnim in kapitalističnim elementom na vasi, do povzročanja zmede med prebivalstvom, češ da je za objektivne težave, posebno pri preskrbi v dobi prehoda od kapitalizma k socializmu kriv CK KPJ in njegova politika. CK KPJ je mnenja, da je popolnoma nedopustna metoda za ocenjevanje njegovega delovanja, če sklepajo samo na temelju posameznih citatov, ki so vzeti iz najrazličnejših dob borbe ali pa na temelju nekaterih posamezno vzetih, in še to zavitih dejstev. CK KPJ je mnenja, da se je treba ravnati pri ocenjevanju politike KPJ kakor tudi drugih partij predvsem po delu partije, če partija doseza ali ne doseza uspehov v borbi za socialistični preporod države, če na splošno postajajo kapitalistični elementi močnejši ali šibkejši in če postaja socialistični sektor ljudskega gospodarstva šibkejši ali močnejši.

4. CK KPJ zavrača z globokim nezadovoljstvom trditve, da vodilni činitelji KPJ hodijo po poti kulaške partije, po poti likvidacije KPJ, češ da v Partiji ni demokracije, da se v Partiji goje metode vojaškega vodstva, da v Partiji »teptajo najosnovnejše pravice članov Partije in da se na najmilejšo kritiko nepravilnosti v Partiji odgovarja z ostrimi represalijami« itd., kar bi mogli člani Partije, ki so neustrašno gledali v tisočih bojih smrti v oči, trpeti v Partiji stanje, nevredno ljudi in komunistov? Trditve, da se v Partiji ne sme kritizirati in podobno, so strašna žalitev vsakega člana naše Partije, sramotitev herojske in slavne preteklosti Partije in njene današnje herojske borbe za obnovo in zgraditev države. CK KPJ poudarja, da zaradi dejstva, da v nekaterih partijskih organizacijah še ni bilo volitev, ne moremo trditi, da v Partiji ni demokracije. To so ostanki vojnih časov in bujnega povojnega razvoja skozi katerega je šla KPJ, obstajali so pa tudi svoječasno v drugih partijah, tako tudi v VKP (b).

Glede trditve, da se Partija razblinja v Fronti, da vodilni činitelji hodijo po poti kulaške partije, lahko rečemo, da objektivno vzeto ta trditev vodi k razbijanju zveze med delovnimi množicami, ustvarjene pod vodstvom delavskega razreda v enotni organizaciji Ljudske fronte, k izolaciji Partije od delovnih množic. Korenine tej trditvi so v nerazumevanju odnosov med Partijo in Fronto v Jugoslaviji, v nerazumevanju bistva Fronte v Jugoslaviji in načina uresničevanja vodilne vloge delavskega razreda v njej. Tudi v tem vprašanju ne izhajajo iz dejstev, ampak iz skonstruiranih trditev, s katerimi nato polemizirajo z znanimi stališči leninizma, katera nihče, ki je odgovoren v KPJ, ni nikoli zanikal. — Dejstva pa, kakor tudi številne izjave med vso vojno in po vojni, in sicer ne samo komunistov, ampak tudi nekomunistov v Fronti, govore: 1. da je v Fronti vodilna sila Komunistična partija; 2. da se Komunistična partija ne razblinja v Fronti, ampak nasprotno, da Partija idejno in politično dviga osnovne množice frontovcev in jih prevzgaja v duhu svoje politike marksizma-leninizma; 3. da se Ljudska fronta Jugoslavije praktično bori za socializem, kar vsekakor ne bi bilo mogoče, če bi v njej imeli resno vlogo »najrazličnejše politične skupine« — buržoazne partije, kulaki, trgovci, mali fabrikanti in podobno, kakor je rečeno v resoluciji, in če bi bila Fronta koalicija Komunistične partije in drugih partij, ali oblika sporazuma med proletariatom in buržoazijo; 4. da ne prevzema Partija programa od Fronte, ampak nasprotno, da Fronta dobiva osnovno smer in program od Komunistične partije, kar je tudi naravno glede na njeno vodilno vlogo v njej.

Pri tem poudarja CK KPJ, da je nadaljnje idejno in politično strnjevanje frontovskih množic, povezovanje politične aktivnosti Partije z aktivnostjo Fronte in vsestranska aktivnost Fronte — ena najvažnejših nalog Partije. Končno poudarja CK KPJ, da večina njenih članov ni bila kooptirana, ampak izvoljena. — V svojem računu CK VKP (b) ni upošteval članov politbiroja, ki so bili posebej izvoljeni na V. državni konferenci. Zato je treba številu 22 članov CK KPJ, ki jih omenja CK VKP (b) v nekem svojem pismu, dodati še 7 članov politbiroja.

Čudovito je očitati nekemu Centralnemu komiteju Komunistične partije, ki je v vojni izgubil 10 svojih članov, da je na njihova mesta kooptiral 7 tovarišev iz vrst kandidatov CK KPJ.

CK KPJ zavrača kot smešno in neresnično trditev o nelegalnosti KPJ in smatra, da le-ta poleg drugega tudi potrjuje nerazumevanje oblik dela KPJ v določenih pogojih in določenih trenutkih. Oblike dela KPJ so zrasle v konkretnih pogojih dolgoletne revolucionarne prakse naše Partije. V tej praksi so se pokazale kot pravilne in so bile važen činitelj, da je Partija pridobila zaupanje množic.

5. CK KPJ zavrača kot nedostojno obtožbo, da v Komunistični partiji vlada turški režim in da so jugoslovanski voditelji zatajili v Partiji »kritiko nepravilne politike CK, zatajili Partiji in ljudstvu dejanske vzroke obračunavanja s tovarišema Hebrangom in Žujevičem«. CK KPJ ni mogel objaviti pisma CK VKP (b) vse dotlej, dokler tega ne bi storil sam CK VKP (b). Toda vsemu širšemu aktivu KPJ je znana vsebina pisma CK VKP (b), vsemu partijskemu članstvu pa tudi zadeva s Hebrangom in Žujevičem.

CK KPJ mora izraziti svoje začudenje, kako so mogli predstavniki partij — članic Informbiroja zaščititi Hebranga in Žujeviča, ne da bi zahtevali od CK KPJ kakršne koli podatke. CK KPJ se čudi, zakaj branijo ljudi, kot n. pr. Žujeviča, ki je bil 1937. leta po sklepu Komiterne skupno z Gorkičem izključen iz CK KPJ, ali pa Hebranga, ki se je pred ustaško policijo zadržal izdajalsko, o čemer je preslenil Partijo, človeka, ki sta frakcionašila v KPJ, jo razbijala in škodljivsko sabotirala tempo graditve ter industrializacijo Jugoslavije. Mar to ni podpiranje frakcionaštva, izdajalcev, razbijaške delavnosti proti KPJ? V tej zvezi objavlja CK KPJ kot dodatek svoje gradivo o Hebrangu in Žujeviču.

CK KPJ zavrača kot nemogočo trditev, da so v zadnjem času jugoslovanski voditelji z veliko naglico in iz demagoških razlogov sprejeli ukrepe o nacionalizaciji drobne industrije in drobne trgovine. Ti ukrepi so bili dejansko pripravljeni že šest mesecev pred omenjenimi obtožbami CK VKP (b) nasproti CK KPJ in so rezultat utrditve ter razvoja socialističnega sektorja.

Osamljeni citat iz govora tov. Edvarda Kardelja je samo splošnega pomena, medtem ko celotni njegov govor dejansko poudarja linijo Partije za postopno odstranitev kapitalističnih elementov v sedanji fazi. V zvezi z vsem tem postaja razumljivo, zakaj glasilo Informbiroja kakor tudi sovjetski tisk in tisk nekaterih drugih partij niso objavili v zadnjem času nobenega poročila o uspehih gospodarske graditve v Jugoslaviji, kakršni so n. pr. ukrepi za nadaljnjo oslabitev kapitalističnih elementov, uspehi pri uresničevanju plana, množično predkongresno tekmovanje delavskega razreda in delovnih ljudi, združenih v Ljudski fronti itd. Toda dejstva ostanejo dejstva. Z njihovim zamolčanjem ne moremo zatajiti samovoljne in popolnoma neutemeljene kritike gospodarske politike vlade FLRJ in linije CK KPJ v gospodarskih vprašanjih.

6. CK KPJ trdi, da nihče od voditeljev ne smatra, da Jugoslaviji v boju za zgraditev socializma in ohranitev samostojnosti ni potrebna pomoč držav ljudskih demokracij in ZSSR. Samo ljudje, ki so izgubili vsak stik s stvarnostjo, morejo trditi nekaj takega. CK KPJ mora pri tem naglasiti, da pomoč in sodelovanje nista odvisna samo od njega, ampak tudi od držav ljudskih demokracij in ZSSR. CK KPJ smatra, da je treba to pomoč povezati z notranjo in zunanjo politiko Jugoslavije, v nobenem primeru pa z dejstvom, da ni mogel sprejeti neutemeljenih in neresničnih obtožb.

Trditve, da se jugoslovanski voditelji pripravljajo na popuščanje imperialistom in na pogajanje z njimi o neodvisnosti Jugoslavije — so popolnoma izmišljene in spadajo v vrsto najtežjih klevet proti novi Jugoslaviji.

CK KPJ mora pri tem poudariti, da je prišlo v nekaterih državah ljudske demokracije v partijskih državnih organih do cele vrste neizzvanih ravnanj, ki žalijo narode Jugoslavije, njihovo državo in državne predstavnike, ki slabo omenjeno sodelovanje in kvarijo odnose z Jugoslavijo. CK KPJ se ne smatra za dolžnega, da bi v bodoče molčal o podobnih ravnanjih.

7. CK KPJ ne smatra, da je s tem, ker je odklonil razpravljanje o napakah, katerih ni zakrivil, kakor koli kršil enotnost komunistične fronte. Enotnost te fronte ne temelji na priznavanju izmišljenih in skonstruiranih napak ter klevet, ampak na dejstvu, ali je politika neke partije dejansko internacionalistična ali ne. Toda ne moremo iti molče preko dejstva, da je Informbiro pretrgal z načeli, na katerih temelji in ki so določali prostovoljnost vsake partije pri sprejemanju sklepov. Informbiro pa ne sili samo voditelje KPJ, da bi priznali napake, ki jih niso storili, ampak poziva tudi člane KPJ k uporu v Partiji, k razbitju enotnosti Partije. CK KPJ ne more nikoli privoliti v to, da bi razpravljali o njegovi politiki na podlagi izmišljotin in netovariškega odnosa brez medsebojnega zaupanja. Taka osnova ni načelna. V tem in samo v tem smislu je CK KPJ smatral, da ni enakopraven v diskusiji in da ne more sprejeti diskusije na tej podlagi. Nadalje CK KPJ v zvezi z gornjim odločno zavrača obtožbo, da je prešla Komunistična partija Jugoslavije na pozicije nacionalizma. Z vso svojo notranjo in zunanjo politiko, zlasti pa s svojo borbo med narodnoosvobodilno vojno in pravilno rešitvijo narodnega vprašanja v Jugoslaviji, je KPJ dokazala popolnoma nasprotno.

Z omenjenimi neupravičenimi obtožbami so povzročili naši Partiji, našemu delavskemu razredu in delovnim množicam narodov Jugoslavije v njihovi nesebični in herojski borbi — največjo zgodovinsko krivico.

Centralnemu komiteju KPJ je jasno, da bo obtožbe CK VKP (b) proti CK KPJ izrabila sovražna propaganda za klevetanje Sovjetske zveze, Jugoslavije in drugih demokratičnih držav. Toda CK KPJ izjavlja, da ne nosi nikakršne odgovornosti za vse te pojave, ker jih z nobenim svojim ravnanjem ni povzročil. Centralni komite Komunistične partije Jugoslavije poziva partijsko članstvo, naj združi svoje vrste v borbi za uresničitev partijske linije in še večjo utrditev enotnosti Partije, delavski razred pa in druge delovne množice, zbrane v Ljudski fronti, naj še vztrajneje nadaljujejo z graditvijo naše socialistične domovine. Samo tako bomo praktično dokazali vso neupravičenost omenjenih obtožb.

Beograd, 29. junija 1948. leta.

Plenum Centralnega komiteja
Komunistične partije
Jugoslavije.

(Tanjug)

Izjava Centralnega komiteja KPJ zasedanju Informacijskega biroja

CK KPJ, ki je sprejel poziv, naj pošlje svoje predstavnike na sestanek Informbiroja, ki se je že zbral, da bi razpravljal o stanju v KPJ, prosi, da se sestanku Informbiroja sporoči tole:

CK KPJ je vedno pripravljen sodelovati pri delu Informbiroja, vendar ne more poslati svojih predstavnikov na ta sestanek biroja, ker ne sprejema dnevnega reda sestanka, smatrajoč, da je bila rešitev nesoglasij med CK VKP (b) in CK KPJ, ki tvori vsebino nam sporočenega dnevnega reda, od začetka pa do tega sestanka biroja nepravilno postavljena in to iz teh razlogov:

1. Že prvo pismo CK VKP (b), poslano našemu CK, ni bilo sestavljeno v duhu tovariške kritike, na katero bi mogel CK KPJ odgovoriti v istem tonu, ampak v obliki grobe in nepravične obtožbe, ki smo jo glede na njeno neresničnost mogli sprejeti samo v škodo naše Partije in države, ali pa je ne sprejeti.

2. CK KPJ smatra za globoko nepravilno utemeljevati obtožbe proti neki bratski Kompartiji s pristranskimi informacijami o tem, kaj je kdo rekel, ali pa z osamljenimi citati, ne pa na podlagi analize celotne delavnosti naše Partije, ki je šla skozi tako velike preizkušnje pred vojno, med vojno in po vojni.

3. Nekatere od najvažnejših obtožb CK VKP (b) temeljijo očitno na informacijah antipartijskih elementov, proti katerim se je naša Partija borila pred, med in po vojni. CK KPJ smatra za nedopustno, da podpira CK VKP (b) take znane ostanke nekdanjega frakcionaštva v Partiji.

4. Vodstva partij, članic Informbiroja, ki so nekritično sprejela obtožbo CK VKP (b) proti naši Partiji in niso zahtevala od nas nikakršnih obvestil, so obsodila našo Partijo v pismenih izjavah in odklonila upoštevanje argumentov našega odgovora na prvo pismo CK VKP (b). Nekatera od njih so postopala v širšem krogu svojih partij pa tudi javno v škodo naše Partije.

5. CK VKP (b) ni sprejel nobenega od argumentov v našem odgovoru na naše prvo pismo, ampak je v odgovoru na to pismo, pa tudi pozneje navajal vse težje in popolnoma neutemeljene obtožbe proti KPJ. Očitno je, da tako stališče do nas onemogoča diskusijo na enakopravni podlagi. Iz vseh teh razlogov CK KPJ ni soglašal s predložitvijo nesoglasij Informbiroju, ker je smatral, da bi to samo poglobilo, ne pa rešilo nesoglasja. CK KPJ opozarja, da je predlagal CK-u VKP (b), naj pošlje svoje predstavnike v Jugoslavijo zaradi skupnega razpravljanja o spornih vprašanjih na kraju samem. CK VKP (b) ni sprejel takega po našem mišljenju edino pravilnega ravnanja, ampak je, še preden je prejel naš odgovor, iznesel nesoglasja pred druge Partije Informbiroja, to je, poslal jim je istočasno kot nam besedilo nam poslanega pisma, nakar so nam vodstva vseh partij, razen francoske in italijanske, pismeno sporočila svoje stališče do naše Partije. Tako ravnanje ni v duhu sporazuma in načela prostovoljnosti, na katerih temelji Informbiro.

CK KPJ vztraja še nadalje pri svojem prepričanju, da je samo skupno pretresanje spornih vprašanj v neposrednem stiku med CK VKP (b) in CK KPJ v sami Jugoslaviji edino pravilna pot za rešitev obstoječih nesoglasij. CK KPJ izraža svoje globoko obžalovanje, da so nesoglasja dobila s strani CK VKP (b) take oblike in znova apelira tako na CK VKP (b) kakor tudi na Informbiro, naj izrazita soglasje z našim mišljenjem, da je za rešitev nesoglasij potreben neposredni stik med CK VKP (b) in CK KPJ ter da se zato odstrani z dnevnega reda diskusija o stanju v naši Partiji in uvidi nepravilnost take diskusije brez našega pristanka.

CK KPJ pozdravlja bratske kompartije in izjavlja, da ne bodo nobena nesoglasja preprečila KPJ, da bi še naprej ne vodila svoje politike solidarnosti in najtesnejšega sodelovanja z VKP (b) in drugimi kompartijami. (Tanjug)

Centralni komite Komunistične partije Jugoslavije vsem članom KP Jugoslavije

Na podlagi sklepa plenuma Centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije z dne 13. aprila 1948 o ustanovitvi partijske komisije, ki so jo sestavljali tovariši B. Nešković, I. Gošnjak in V. Tomšičeva, ki naj bi preiskala antipartijsko delovanje Sretena Žujevića in Andreja Hebranga, je komisija sedaj končala z delom in poslala Politbiroju CK KPJ poročilo ter predloge o antipartijski dejavnosti Žujevića in Hebranga.

Politbiro CK KPJ v celoti sprejema sklepe in predloge partijske komisije glede antipartijske dejavnosti Žujevića in Hebranga in odloča, da se izključita iz Partije Andrija Hebrang in Sretan Žujević.

V prilogi se dostavlja članstvu poročilo in predlog partijske komisije o antipartijskem delovanju S. Žujevića in A. Hebranga, kakor tudi sklep CK KPJ glede A. Hebranga in S. Žujevića z dne 19. aprila 1946. leta.

CENTRALNEMU KOMITEJU KOMUNISTIČNE PARTIJE JUGOSLAVIJE

Partijska komisija, sestavljena iz B. Neškovića, I. Gošnjaka in V. Tomšičeve, izvoljena na plenarnem zasedanju CK KPJ 13. aprila 1948. leta z nalogo, da preišče delo Andrije Hebranga in Sretena Žujevića, je končala delo in ugotovila tole:

Andrija Hebrang in Sreten Žujević sta trdno povezana antipartijska elementa, ki sta delovala proti Komunistični partiji Jugoslavije in Centralnemu komiteju KPJ. Skušala sta razbiti Komunistično partijo Jugoslavije, vendar jima to ni uspelo zaradi trdnosti in enotnosti Komunistične partije Jugoslavije in budnosti Centralnega komiteja KPJ.

Da je vse to točno, potrjuje priložen sklep Politbiroja CK KPJ glede Hebranga-Žujevića z dne 19. aprila 1946.

Partijska komisija, ki je raziskala delovanje Andrije Hebranga, je ugotovila:

Nadaljevanje na 2. strani.

Centralni komite Komunistične partije Jugoslavije vsem članom KP Jugoslavije

Nadaljevanje s 1. strani

1. a) Da je bil A. Hebrang, ko je prestajal robijo, kaznovan z ukorom zaradi svojega frankcionaškega delovanja.

b) Da je A. Hebranga 1941. leta CK KPJ kaznoval z opominom (ker tedaj ni povedal, da je bil pred tem kaznovan z ukorom) zaradi nebudnosti nasproti poizkusom rušenja enotnosti Partije in zaradi neizpolnjevanja navodil CK KPJ za organiziranje vseljudskega upora.

c) Da je bil A. Hebrang l. 1944. odstranjen s položaja sekretarja CK KPH zaradi šovinističnih nastopov proti Srbom v Hrvatski, zaradi napačne politike v Ljudski fronti, zaradi napačne politike do množic, ki so bile pod vplivom HSS, in zaradi odstopanja od borbe proti ustašem.

d) Da je bil A. Hebrang 1946. leta kaznovan z izključitvijo iz Politbiroja CK KPJ in partijsko kaznijo strogega ukora ter hkrati razrešen funkcije predsednika gospodarskega sveta zaradi poskusov, da bi svoje nesoglasje z gospodarsko politiko CK KPJ in vlade FLRJ prikril z osebno nestrpnostjo tov. Tita napram njemu (glej prilogo sklepa Politbiroja CK KPJ glede Hebranga-Žujevića z dne 19. aprila 1946. leta).

2. a) Da je po aretaciji A. Hebranga prišlo do provale v partijski organizaciji na Hrvatskem, ki so jo spravljali v zvezo z izdajo A. Hebranga, kar tudi potrjuje poznejša izjava D. Govorušića, s katerim je bil Hebrang v osebnih stikih in iz katere je razvidno, da ga je Hebrang obremenjeval.

b) Da je bil Hebrang leta 1942. kot ustašem znani visoki funkcionar KPJ zamenjan v popolnoma sumljivih okolnostih, kar je edinstveni primer v naši državi.

3. A. Hebrang je vodil frakcionaško borbo potem ko je prišel iz ustaškega zapora 1942. leta, proti posameznim članom CK KPJ, posebno pa proti tov. Titu: onemogočal je izvajanje linije Partije v gospodarstvu, pri čemer je zavestno širil demoralizacijo v svoji sredi in vodil šovinistično politiko. Komisija je omenjeno ugotovila na podlagi številnih dejstev, od katerih navajamo naslednja:

a) A. Hebrang je otežkočal pravočasno sprejetje petletnega plana, ko je bilo 1945. leta dano navodilo, da se prične izdelovati petletni plan po gospodarskih resorih. A. Hebrang je zastopal mnenje, da je treba najprej napraviti »generalni plan«, ko pa so gospodarski resori izdelali svoje petletne plane, je Hebrang te plane zadrževal po 6 mesecev v svojih predalih. Konec 1946. leta, ko je CK KPJ dal direktivo, da se naj takoj prične izdelovati generalni petletni plan, je pričel A. Hebrang zastopati stališče, ki je bilo nasprotno njegovemu prejšnjemu mnenju, da ni mogoče izdelati generalnega petletnega plana, ampak da je treba izdelati samo enoletni plan.

b) A. Hebrang je nasproti kmetom v celoti cinično predlagal sovražne ukrepe, ki so bili v tem, da bi morali nasproti kmetom podvzeti represivne ukrepe, brž ko bi naleteli na težave, po drugi strani pa je označeval linijo CK v vprašanju zadružništva kot čist oportunizem.

c) A. Hebrang je pustil za seboj v gospodarskem svetu in v planski komisiji zmedo, za delo republiških planskih komisij pa se sploh ni zanimal.

d) A. Hebrang je poskušal zagovarjati gospodarsko politiko državnega kapitalizma. Ves čas, dokler je bil na položaju predsednika gospodarskega sveta in planske komisije, je sabotiral vsak resen ukrep, ki bi zares označeval vzpostavitev socialistične metode planiranja v našem gospodarstvu. Tudi ni podvzemal ustreznih organizacijskih ukrepov v soglasju s potrebami socialističnega sektorja kot osnovnega in najmočnejšega v naši državi, še več, upiral se je sklepom CK, ki so bili v to usmerjeni. Ko je bilo A. Hebrangu v drugi polovici l. 1947. naročeno, naj bi planska komisija pričela izdelovati metodologijo planiranja, je to stvar odlagal do konca leta, tedaj pa je sporočil, da tega ne more izdelati, ker mora pričeti izdelovati plan za 1948. leto. Ko pa so posamezni resori izdelali plan za l. 1948., tedaj je izjavil, da so ti načrti nerealni in da ni možnosti, da bi se uresničili, ter je v praksi oteževal in onemogočal izdelavo plana za 1948. leto. Zaradi tega ni bil plan za 1948. leto pravočasno izdan in zaradi tega niso imeli naši gospodarski resori jasno določenega plana prav do konca prvega četrtletja 1948. leta. S tem je A. Hebrang povzročil velikansko gmotno škodo našemu gospodarstvu in naši državi.

e) A. Hebrang je poskušal na razne načine onemogočiti graditev avtomobilske ceste »Bratstvo-enotnost« Beograd—Zagreb.

f) A. Hebrang je poskušal onemogočiti izgraditev proge Brčko—Banovići in Šamac—Sarajevo.

g) A. Hebrang je poskušal demoralizirati odgovorne partijske in državne funkcionarje z izjavami kot n. pr., da bomo kopali kanal Donava—Tisa—Donava samo z lopatami in da ga torej ne bomo mogli zgraditi, da ni mogoče prav nič planirati v zvezi s posameznimi kmečkimi gospodarstvi in da naj se zato ne lotevamo poizkusov, da bi izpolnili petletni plan v poljedelstvu, da je treba črtati iz plana vse tisto, pri izvajanju česar bi imeli težave, kar je Hebrang tudi poskušal delati itd. itd. Razen tega je Hebrang s svojim škodljivim delovanjem netil šovinizem in s tem hotel razbijati s krvjo pridobljeno bratstvo in enotnost naših narodov, kar je razvidno iz njegovega ravnanja. Govoril je, da bi moral biti ves Srem v okviru Hrvatske in tako zastopal znano ustaško stališče itd.

4. Hebrang je zlagano prikazoval stanje v naši državi in blatil CK KPJ in posamezne člane CK KPJ proti našim prijateljem iz Sovjetske zveze in proti drugim, ki je z njimi prišel v stik. Tako je hotel prikriti svoje sovražne protipartijske in frakcionaške tendence pod svojim hlinjenim prijateljstvom do SZ.

Končno je komisija razpolagala z dokumenti iz najnovejših časov, iz katerih je razvidno, da se je Hebrang takrat, ko ga je 1942. leta aretirala ustaška policija, obnašal izdajalsko in se pri tem obvezal, da bo delal za ustaški režim in ustaško policijo. Komisija sklepa na temelju vsega zgoraj navedenega, da je vodil Andrija Hebrang do vojne, med vojno in po vojni frakcionaško borbo v naši Partiji, da je po zamenjavi 1942. leta prevaril Partijo o svojem delu in mu je tako uspelo preriti se do odgovornih partijskih in državnih funkcij, da je bil 1948. leta kooptiran v CK in Politbiro CK KPJ, da je med vojno uganjal šovinistično politiko in politiko razbijanja Ljudske fronte in da je po osvoboditvi zaviral izgradnjo države in sabotiral linijo CK v kmečkih vprašanjih. Prav tako je komisija prišla do zaključka po omenjenih dokumentih in po zaslišanju Hebranga pred komisijo, da njegovo zadržanje pred ustaško policijo ni bilo samo izdajalsko in kapitulantsko, temveč da vzbuja upravičen sum, da se je udinjal ustaški policiji.

Komisija je ugotovila o Sretenu Žujeviču naslednje:

1. Da je Žujevič zakrknjen frakcionaš iz Gorkičevskega tabora in da je Žujevič ves čas prikrito rovaril zoper KPJ, CK KPJ in tovariša Tita.

Partijska komisija je to ugotovila na temelju naslednjih dejstev: a) Žujevič je bil izključen iz CK KPJ 1937. leta, ko so razpustili CK, v katerem je bil Gorkič sekretar; b) ker je bil nato od novoformiranega CK v Jugoslaviji pod vodstvom tovariša Tita Sreten Žujevič kaznovan z ukorom zaradi svoje frakcionaške povezave z vohunom Gorkičem in c) ker je celo še 1940. leta in tudi po tem, kot je ugotovila partijska preiskava, pred mladimi člani Partije poveličeval Gorkiča; d) ker je v najtežjem trenutku pete ofenzive z vsem vplivom zahteval, naj se čete prve Proletarske divizije same in neodvisno od drugih čet prebijejo skozi obroč in to kljub izrecnim in ponovnim ukazom vrhovnega poveljnika. Ta proboj je dejansko ustvaril kritično situacijo za vrhovni štab, ostale čete in bolnišnice; e) ker je spletkaril proti tovarišu Titu in ga blatil med narodnoosvobodilno borbo in po osvoboditvi, kot n. pr. na partijskem tečaju v Ličečevini pred člani štaba prve Proletarske divizije, pred člani štaba sandžaške brigade ter na plenumu CK KPJ 12. in 13. aprila 1948. leta. Na podoben način je Žujevič rovaril tudi proti drugim članom Centralnega komiteja in jih blatil; f) vodil je frakcionaško borbo proti sklepom CK KPJ in vladi FLRJ v gospodarskih vprašanjih, proti sklepom, pri katerih je sam sodeloval, kot n. pr. pri izvajanju sistema vezanih cen, izgradnji zadružnih domov in temu podobno. To pa dokazuje, da je z besedami soglašal z vsemi sklepi na sejah CK, hkrati pa je vodil frakcionaško borbo zoper te sklepe izven CK. Hkrati je klevetal CK, da ni določil jasne smeri za gospodarski razvoj; g) organizacijske ukrepe v gospodarstvu, ki sta jih izdala CK in vlada FLRJ v začetku 1947. leta in s katerimi je tudi on soglašal, je nato proglašal kot trockistične ukrepe, sam pa se je v ministrstvu financ upiral uvedbi novih organizacijskih oblik za gospodarske resorje in obdržal stare, še iz bivše Jugoslavije podedovane oblike in se v svojem delu ravnal po birokratskih metodah.

2. Komisija je ugotovila na temelju tehle dejstev:

a) da je S. Žujevič izjavljal: »Saj upoštevam tisto, kar mi pravi CK, toda jaz odgovarjam za finančno politiko in vem kaj delam.« Kar pomeni, da je hotel delati, kot se je njemu zdelo potrebno in ne tako, kot sta odrejala CK KPJ in vlada FLRJ.

b) v svoji okolici je vzbujal nezaupanje v naše sile in naše možnosti za izpolnitev petletnega plana in izgradnjo socializma v naši državi.

c) Ker je oteževal planiranje akumulacije, pobijal vero pri ljudeh v možnost izpolnitve predvidene akumulacije, ker je v začetku letošnjega leta ukazal svojemu pomočniku, naj ne daje tovarišu Kidriču podatkov iz evidence o izpolnjevanju akuuulacije, da bi s tem dezorientiral vlado FLRJ, ker je izpolnitev akumulacije za mnogo presegala po planu določene vsote, čeprav je on prej trdil, da so te vsote nerealne.

d) Ker je preprečeval kreditiranje zadružništva, podelitev določenih kreditov za zadružništvo pa je oviral z birokratskimi formalnostmi.

e) Ker je oviral in onemogočal uvedbo rednih trgovinskih odnosov med našo državo in drugimi državami in tako zaviral izvršitev kapitalne izgradnje v okviru petletnega plana.

f) Ker je hotel pod izgovorom, da tehnične priprave niso končane, več mesecev preprečevati izgraditev avtomobilske ceste »Bratstvo in enotnost« Beograd—Zagreb.

g) Ker je v številnih primerih s svojim stališčem pokazal šovinistično ravnanje in to posebno v gospodarskih vprašanjih in v gospodarskih ukrepih in imel nacionalistični odnos do republik.

3. Komisija je ugotovila, da je škodljivo stališče o gospodarskih vprašanjih, ki ga je zavzel Sreten Žujević, istovetno s stališči A. Hebranga. Komisija je to ugotovila na podlagi naslednjih dejstev:

a) Žujević in Hebrang sta vsak zase zavzemala isto sovražno stališče do vseh gospodarskih ukrepov CK KPJ in vlade FLRJ ter sta celo pred drugimi osebami izjavljala: »Vidite njihov plan« — pri čemer »njihov« pomeni CK KPJ in vlado FLRJ, a »vidite ga« pomeni, da petletni plan ne velja in da se ne uresničuje.

b) Žujević in Hebrang sta trdila konec leta 1946., da so vsote akumulacije, planirane za 1947. leto nerealne, v njunih ustanovah in pod njihovim vplivom pa so odgovorni voditelji trdili, da plan akumulacije iz gospodarstva za 1947. leto ne more biti večji od 12 milijard dinarjev, dočim je praksa pokazala, da je ta od njiju predvidena vsota trikrat večja.

c) A. Hebrang in Žujević sta na vse načine zavirala gospodarsko pobudo republik in ljudskih odborov z birokratskimi in centralističnimi ukrepi ter sta se izgovarjala, da je treba planirati vsako najmanjšo stvar in varčevati, kar je bilo dejansko samo krinka, itd. itd.

Vse to priča o tem, da sta bila Žujević in Hebrang trdno povezana v svojem škodljivem početju ne samo v »teoriji«, ampak tudi v praksi.

4. S. Žujević je kot sekretar Izvršnega odbora Centralnega odbora Ljudske fronte Jugoslavije od vsega početka sistematično onemogočal aktivnost Centralnega odbora in dejansko delal na to, da se delo fronte pasivizira in s tem demobilizira Partija v borbi za učvrstitev Fronte in vodstva v njem. Pri tem je značilno tudi to, da je Žujević preprečil izvršitev večkrat ponovljenih sklepov državnega vodstva, da bi se sindikalnim organizacijam dala za kulturni dvig delavskega razreda posebna pomoč v znesku več sto milijonov dinarjev, izločena iz sklada akumulacije.

5. Iz početja S. Žuzevića na plenumu CK KPJ se je moglo jasno videti, da je Žujević iz osebnih ambicij, kakor tudi iz frakcionaških in razbijaških pobud klevetal člane Politbiroja CK KPJ in našo Partijo pred Sovjetsko zvezo, navajajoč najpodlejše klevete in prevračajoč dejstva.

Na samem plenumu je to zanikal, vendar je moral pozneje pred partijsko komisijo zaradi dokazov to priznati. Na podlagi vsega razloženega predlaga partijska komisija: Prvič, da se Andrija Hebrang izključi iz Partije kot antipartijski in škodljivi element, kot izdajalec in orodje razrednega sovražnika; drugič, da se Sreten Žujević izključi iz Partije kot okoreli frakcionaš, kot antipartijski element in kot klevetnik ter sovražnik naše Partije in naše države; tretjič, ker sta A. Hebrang in S. Žujević škodovala koristim ljudske države in delovnega ljudstva, smatramo, da morajo odločilni organi ljudske oblasti preiskati to njuno delo. Beograd, ... maja 1948.

Člani komisije:

Blagoje Nešković,

Ivan Gošnjak,

Vida Tomšič.

Sklep Politbiroja CK KPJ glede Andrije Hebranga in Stretena Žujevića z dne 19. aprila 1946. leta.

Politbiro CK KPJ je prejel od Partijske komisije, sestavljene o zadevi A. Hebranga in S. Žujevića, tole poročilo in predloge ter jih je sprejel v celoti, kakor se glase.

V zvezi s sklepom CK KPJ z dne 19. aprila 1946. leta, da se ustanovi komisija, sestavljena iz tovarišev Rankovića, Neškovića in Gošnjaka z nalogo, da predloži CK predlog o rešitvi zadeve v zvezi s pismom tov. Hebranga, je prišla komisija do zaključka:

1. Pismo tov. Hebranga je tako po načinu pisanja, kakor po načinu, kako se v njem obravnavajo stvari, edinstven pojav v biroju CK KPJ od njegovega formiranja 1937. leta. V pismu je tov. Hebrang na nezdrav in v Partiji nedovoljen način osumil tov. Tita, da ga osebno ne more zaradi tega, ker je bila nanj (Hebranga) naslovljena brzojavka iz Moskve, in potemtakem nezaupanje, ki ga ima tovariš Tito v ekonomsko politiko tov. Hebranga, izvira odtod. — Ravnanje tov. Hebranga na seji CK z dne 19. aprila letos je bilo nesamokritično in potrjuje, da v njegovem pismu ne gre za nekak osebni spor s tov. Titom, marveč za poskus, da bi politične razlike med tov. Titom kot nosilcem politike CK in tov. Hebrangom prikazal kot osebno zadevo in da bi se v CK vnesli nepravilni odnosi in nedopusten način dela. To najbolje potrjujejo netočne in CK-ju tuje izjave tov. Hebranga na seji CK 19. aprila letos, da v CK ni svobode izražanja misli, kritike in samokritike.

2. Ravnanje tov. Žujevića na seji CK 19. aprila letos v zvezi s pismom tov. Tita, je ne samo nepomirljivo, marveč je dejansko pomenilo podporo tov. Hebrangu v njegovem nezdravem odnosu nasproti CK in tov. Titu, tako glede notranjih odnosov v CK, kakor tudi glede napačne gospodarske in finančne politike. V zvezi z zgoraj navedenim predlaga komisija CK KPJ, naj se tov. Hebrang odstrani iz biroja CK KPJ med drugim tudi zaradi izvajanja nepravilne partijske politike v gospodarstvu. Nato pa, da se ga kaznuje s partijsko kaznijo strogega ukora. Komisija predlaga, naj tov. Hebrang zapusti položaj ministra za industrijo v zvezni vladi in položaj predsednika gospodarskega sveta. Komisija smatra, da more ostati tov. Hebrang predsednik planske komisije.

19. aprila 1946.

Politbiro CK KPJ.

(Tanjug)

KAKO POTEKA AKCIJA ZA VPIS LJUDSKEGA POSOJILA

Bliža se 1. julij, ko bomo začeli vpisovati ljudsko posojilo. Po vsej Sloveniji se je ljudstvo razgibalo. Vsak dan sprejemajo nove obveznosti. Nekje so se sprva zavezali za nizke vsote, zato jih zdaj zvišujejo.

V okraju Ilirska Bistrica vlada zanimanje za vpis posojila predvsem med delavci in nameščenci, dočim pri kmetih in ostalih poklicih akcija še ni tako razgibana. Delovni kolektivi, izvzemši gozdne uprave, so se do sedaj zavezali za 700.000 dinarjev. Ta vsota pa bo daleč presežena, ker kolektivi medsebojno tekmujejo. Delavci in nameščenci okrajnega magacina so se sprva zavezali (51 delavcev in nameščencev) za 50.000 din, do sedaj pa so obveznost zvišali na 86 tisoč dinarjev. Kmetje so se do sedaj zavezali za 150.000 din, kar je znak, da je bilo med njimi premalo razpravljanja o koristih posojila. Toda zanimanje za posojilo med njimi narašča. — Posamezniki so se zavezali: tov. Gržina Anton iz Ilir. Bistrice za 20.000 din, njegova žena Jožefa Gržina pa 100.000 din, Oblak Leopold iz Ilir. Bistrice za 20.000 din, Ličan Aleksander, upravnik okr. magacina, za 4000 din, Bubnič Joško, tajnik OZKZ, za 5000 dinarjev.

Tudi v gornjeradgonskem okraju sprejemajo obveznosti za vpis ljudskega posojila. Najlepši primer dela in organizacije za ljudsko posojilo je v vasi Kraljevci, kjer so se kmetje zavezali že prvi dan za lepe vsote. Po sedanjih rezultatih sodeč, se kmetje pridno zavezujejo za ljudsko posojilo, a so vendar med njimi posamezniki, ki gledajo na ljudsko posojilo skozi očala bivšega vojnega posojila v Avstriji v prvi svetovni vojni. Tako je bil najslabši kraj v tem pogledu Ivanjci, kjer sprva sploh niso začeli z akcijo. Okrajni aktiv je na množičnih sestankih ljudem pravilno prikazal pomen ljudskega posojila. Takšni sestanki so bili množično v nedeljo, 27. junija, po vsem okraju. Kmet Korošak pri Sv. Juriju ob Ščavnici se je zavezal za 4000 dinarjev in Kreft Jakob iz Galušaka za 5000 din. Nadaljnje obveznosti med kmečkim prebivalstvom se vrste od 1000 do 3000 din in je pričakovati, da bo do zaključka roka dosežen lep uspeh.

V kranjskem okraju so doslej zbrali za 4,133.000 din obveznosti. Nekateri kraji so zbrali do sedaj razmeroma še nizke zneske, če primerjamo njihovo gospodarsko moč. To se vidi iz številk, ki so jih dosegli posamezni kraji. Škofja Loka nad 750.000 din, KLO Cerklje 120 tisoč dinarjev, KLO Golnik 300.000 din, Tržič 187.000 din, Tržič sindikati 220.000 dinarjev, Preddvor 16.500 din, Žabnica 200.000 din. V Kranju so se v tovarni »Sava« člani sindikata zavezali za 500 tisoč dinarjev, tovarne »Iskra« za 400.000 dinarjev »Standarda« za 170.000 din.

Do 25. t. m. so se v okraju Idrija zavezali: člani sindikalne podružnice trgovskih nameščencev št. 2 v Idriji za 61.500 din, mestni mladinski aktiv za 21.000 din, nameščenci okrajnega aparata za 100.000 din, delavci in nameščenci živosrebrnega rudnika so se doslej zavezali za 749 500 din, žene mesta Idrije pa za 200.000 din.

V Zakrižu se je 35 članov OF zavezalo za 120.000 din posojila.

V tolminskem okraju se je 872 članov raznih sindikalnih podružnic zavezalo za 1,750.000 din posojila.

V krškem okraju se vršijo množični sestanki, na katerih se ljudstvu tolmači pomen ljudskega posojila in njegove ugodnosti za vsakega podpisnika posojila. Sprva je bilo na vaških sestankih v več primerih slabo razumevanje, kar pa se je v naslednjih dneh stanje bistveno popravilo. Javili so se prvi podpisniki tudi v vaseh, ki so na vaških sestankih izjavili, da bodo podpisali ljudsko posojilo. V Sremiču so zbrali do sedaj 17.000 din, na Vidmu 20.000 din, v Boštanju 40.000 dinarjev itd. Javlja se vedno več novih podpisnikov, da bodo te začetne številke dosegle tisto višino, ki jo posamezni KLO zmorejo glede na bistveno izboljšanje kmečkega gospodarskega stanja.

Nekatere manjše vasi so zavednejše kakor večji kraji. Prebivalci vasi Kalce v KLO Gor. Logatec so se doslej zavezali za 45.000 din posojila. Vas je zelo majhna. Tov. Čuk Josipina, ki je že med vojno sodelovala v narodnoosvobodilnem gibanju, se je zavezala za 2000 din. Oba z možem sta bolehna in stara.

Posamezni delovni kolektivi še naprej sprejemajo obveznosti za posojilo. Tako se je 32 članov sindikalne podružnice poljedelskih delavcev Stare Cerkve pri Kočevju zavezalo, da bo podpisalo ljudskega posojila 80.000 din.

Člani sindikalnih podružnic mesta Jesenice so se do sedaj zavezali, da bodo dali za ljudsko posojilo 6,841.000 din. 700 delavcev na obratu Javornik pa bo dalo za ljudsko posojilo 1,300.000 dinarjev.

Posebno živahno so sprejemali obveznosti za ljudsko posojilo v Dolnji Lendavi. 23. junija so se zavezali za 275.050 dinarjev 24. junija se je znesek že zvišal na 667.300 dinarjev. 25. junija se je 893 članov obvezalo, da bo dalo za ljudsko posojilo 871.300 dinarjev.

Lep primer je delovni kolektiv tovarne pohištva v Mariboru. Sindikalna podružnica je napovedala tekmovanje za vpis ljudskega posojila vsem delovnim kolektivom lesne industrije v Mariboru. Tudi mizar Kajzer Ivan, oče štirih otrok, je sprejel svojo obveznost. Te dni pa mu je umrla žena. Delavci so se zavezali, da bodo oni namesto njega plačali njegovo obveznost za ljudsko posojilo. Kajzer pa je obhjubil, da bo to nadomestil s prostovoljnim delom.

V sindikalni podružnici Tiskanine Kranj se je tov. Žiberna Karel, ki je zaposlen v električni delavnici, zavezal za 50.000 din, Engelman Stane, nadmojster v tkalnici, za 50.000 din in tajnik sindikalne podružnice Oblak Franc za 5000 din Pododbor predilnice se je doslej zavezal za 146.000 din.

Uslužbenci geodetske uprave pri VLRS in Geodetskega zavoda LRS so na množičnem sestanku po vsestranskem pretresu in po takojšnjih prijavah ugotovili, da so dosegli povprečno 2000 din na vsakega. Zavezali so se za 170.000 din ljudskega posojila.

Uslužbenci postaje Ljubljana so že presegli zadano nalogo za vpis ljudskega posojila v znesku 700.000 din. Sprejemanje obveznosti pa se nadaljuje.

V KLO Gomiljsko se je tovariš Šega, bivši šolski upravitelj, sedaj je okrajni poverjenik za prosveto, zavezal, da bo plačal zase in za družino 62.000 dinarjev. Kmetje na Gomiljskem pa bodo vpisali od 1000 do 5000 dinarjev posojila. Do sedaj so se zavezali za 270.000 dinarjev. Glede na to, da je to velik kraj, je ta znesek nizek in ga bodo gotovo še zvišali.

V Prekopi, kjer je okoli 900 prebivalcev, so se zavezali za 54.000 dinarjev. Tudi tu bodo gotovo vsoto še dvignili.

Kmet Ocvirk: »Zapiši 100.000 dinarjev«

V Sv. Juriju ob Taboru je bil sestanek. Ko je predavatelj končal z referatom o pomenu ljudskega posojila, je nastala v dvorani tišina. Kmetje so suvali drug drugega: »No, ti, začni!«

Nekaj minut je še minilo, potem pa se je prvi oglasil kajžar [illegible] Miklavža: »Jaz bom vpisal 1000 dinarjev. Pa to naj povem, da imam krpo zemlje, da nosim gnoj v košu na njive. Upam, da bodo dolinci več dali, pri njih orje traktor in je hektarski donos veliko večji. Dal bom pa zato, ker vem, za kaj bo denar šel.«

Za [illegible]et je bilo nekaj časa tiho. Nato se je oglasil drugi bajtar, doma iz Črnega vrha: »Tisoč bom posodil, z ženo pa se še pogovorim, prav gotovo bo hotela tudi ona nekaj vpisati, potem pa bova še za otroka pridjala.« Gorjanci so razmajali dolince.

Oglasil se je bivši trgovec in največji kmet Cukala »Uničen sem, okupator me je izselil, agrarna me je pocukala in sin mi je padel kot talec, posodil bom šest jurjev.«

Matevž Ocvirk, srednji kmet, je mencal na stolu. Vstal bi že, saj se je že prvi dan odločil, koliko bo dal. Toda take številke in pri dolincih. Naj bo, kar bo. — Vstal je:

»Zapiši 100.000 dinarjev!«

V dvorani je zašumelo. Zadrega! Saj, res nismo brez denarja. Cukala se je med vrstami zmuznil k mizi, kjer je sedel predsednik in mu nekaj šepetal na uho. Potem je Cukala vzel svinčnik in nekaj zapisal na polo. »Še štiri sem primaknil,« je dejal, ko je šel nazaj. Torej deset, so menili kmetje, in nove številke so padale. Vedno več. Hitro se je nabralo 300 000 dinarjev.

Na koncu je France pokukal na tisto polo: »Glej ga Cukalo, da bi ga pocitral! Štiri je pripisal; ampak pred šest. To je 46.000 dinarjev. Cukala noče biti med zadnjimi.«

Pravijo, da bodo Šentjurčani prvega julija vpisali en milijon dinarjev. Zakaj pa ne. Pet učiteljev bo dalo devet tisočakov. Vsak uradnik na KLO bo posodil po dva, kaplan pa jih bo kar sam pristavil pet. Govore, da ga še škof ne mara, ker je z ljudstvom. M.

Najboljši pedagoški delavci in učenci iz Slovenije nagrajeni

Ljubljana, 29. jun. — Danes popoldne je bil v dvorani ministrstva za prosveto slavnosten sprejem najboljših pedagoških delavcev in učencev osnovnih, srednjih in visokih šol iz vseh okrajev Slovenije. Navzoče je pozdravil minister za prosveto tov. Potrč Jože, ki je med drugim dejal, da si naša ljudska oblast želi izobraženih delavcev in kmetov, za kar morajo pedagoški delavci vložiti ves svoj trud in znanje. V letošnjem letu so bili na tem področju že doseženi lepi uspehi. Vendar je treba še bolj kot doslej povezati učenje z življenjem, s praktičnim spoznavanjem današnjih vprašanj, da bomo tako vzgojili zavedno mladino. Naša inteligenca, ki jo bomo vzgojili, naj bo vzor inteligenci drugih narodov.

Tovariš minister je nato dejal, da tudi drugi učitelji, ki jih danes ni tukaj, mnogo prispevajo, da bi bila naša domovina čimprej socialistična. V imenu ljudske oblasti je čestital vsem pohvaljenim k doseženim uspehom in jih pozval, naj še dalje vlagajo vse sile za izpolnitev petletke.

Zatem so se zastopniki pionirjev, mladine in pedagoških delavcev zahvalili ministru in ljudski oblasti za izkazano pozornost ter obljubili, da bodo še z večjo voljo izpolnjevali naloge.

Za umetniškim programom, na katerem so nastopali gojenci akademije za glasbo in akademije za igralsko umetnost, je bilo nagrajenih 135 najboljših učencev in 178 pedagoških delavcev. Pedagoški delavci so dobili pismene pohvale in denarne nagrade, nižješolci in pionirji so dobili knjigo »Še pomnite, tovariši, višješolci in študenti univerze in akademij pa »Vprašanja leninizma«.

Zvečer si bodo nagrajenci ogledali predstavo »Evgenij Onjegin« v ljubljanski Operi.

Resolucija Zveze partizanov Tržaškega ozemlja

Za zmago miru in proti vojnim hujskačem

Italijanski, slovenski in hrvaški partizani Trsta in ozemlja, ki so se zbrali na skupščini 26. junija 1948 ob zaključku svojega dela in diskusij izjavljajo, da se bodo uprli z vztrajnostjo in odločnostjo, ki so jo pokazali v vojni in po vojni, slehernemu poizkusu zasužnjenja njihovega ljudstva tako po tujih imperialistih kakor po tukajšnjih oligarhijah, ki so že enkrat pripomogle k ustvaritvi fašizma, ki pa tega ne bodo uspele vdrugič.

Odklanjajo klevetniško kampanjo, skrunitve in izzivanja, s katerimi se zaman skuša obrekovati svetla epopeja osvobodilne borbe Ta kampanja kaže, kako so še okužene s fašizmom osebe in politične skupine, ki so to kampanjo začele in nadaljevale, ki pa ne zadene partizanske časti, ki jo že od začetka gibanja strogo čuvajo.

Zahtevajo zase, za borce delavske enotnosti, za IV. armado ter za IX. in VII. korpus Titove vojske čast, da so osvobodili Trst, vso pokrajino do Soče in dalje, kjer so se srečali z italijanskimi tovariši slavnega korpusa prostovoljcev svobode in z anglo-ameriškimi ter novozelandskimi četami; to so zgodovinska dejstva, za katera je preveč prič, da bi jim lahko oporekali potvarjalci, ki se ne čutijo — le da zvesto služijo svojim gospodarjem — da bi vzdržali sodbo poštenih katere koli politične struje.

Protestirajo, ker je vojaška uprava ovirala na vse načine njihovo skupščino, kar je dokaz, da se ta uprava boji pravičnih obtožb borcev, ki so v vojni delali sporazumno z zavezniškimi vojskami in so jih na borbo vzpodbujali anglo-ameriški politični predstavniki in vojaški poveljniki, ki so zagotavljali po skupni zmagi vse drugo kakor sedanji nevzdržni položaj, ki ga označuje, kar se tiče borcev partizanske vojne, posebna zagrizenost proti njim, ki se je pokazala s procesi, aretacijami, napadi na sprevode, policijskimi nasilji, vsakovrstnimi prepovedmi, zaplenitvijo sedeža itd.

Obvezujejo se pred ljudstvom Tržaškega ozemlja ter narodi Italije in Jugoslavije, da bodo vztrajali na svoji borbeni liniji za pravice državljanov, za bratstvo in napredek, za sporazum med obema obmejnima republikama, za strogo spoštovanje in uveljavitev mirovne pogodbe, za zmago svetovne fronte demokracije in miru proti vojnim hujskačem, ki hočejo spraviti svobodne narode na položaj kolonialnega suženjstva.

GOVOR GEN. SEKRETARJA KP ČSR RUDOLFA SLANSKYJA

Samostojnost Češkoslovaške in izgraditev socializma

sta možna samo v tesnem sodelovanju z ZSSR in državami ljudske demokracije

Praga, 29. jun. (Tanjug.) Po odobritvi manifesta o združitvi KP ČSR in socialdemokratske stranke je predsednik vlade **Zapotocky** ugotovil, da je ustvarjena enotna Komunistična partija Češkoslovaške. Navzoči so z dolgotrajnim vzklikanjem Komunistični partiji, predsedniku republike Gottwaldu, generalisimu Stalinu in predsedniku vlade Zapotockemu pozdravili ta zgodovinski akt.

Nato je govoril predsednik vlade **Fierlinger**, ki je v imenu novih članov Partije obljubil, da bo z vsemi silami podprl izgradnjo socialistične države.

Na koncu je govoril generalni sekretar KP ČSR Rudolf Slansky, ki je izjavil, da je delavski razred po izkušnjah preteklosti uvidel, **da je vprašanje oblasti glavno vprašanje in je zato treba dobiti oblast v svoje roke in zlomiti gospodarsko moč kapitalistov. Delavski razred je uvidel, da je to mogoče uresničiti samo na podlagi politične enotnosti delavskega razreda, čigar interesi so identični z interesi ljudstva.**

Združili smo delavski razred v Češkoslovaški, je poudaril Slansky, in nikoli ne bomo nikomur dovolili, da bi razbil to enotnost Naša pot v socializem ne bo brez težav in ovir Ne smemo pozabiti, da se bodo ostanki premagane reakcije vedno bolj povezovali z zunanjimi sovražniki republike in si prizadevali razviti razbijaško in protiljudsko delovanje.

Zavedati se moramo, je izjavil Slanski, da lahko obranimo samostojnost svoje države in izgradimo socializem samo v tesnem sodelovanju s Sovjetsko zvezo, državami ljudske demokracije in z vsemi naprednimi silami sveta, pri čemer moramo utrjevati mednarodno solidarnost delovnega ljudstva.

Monarhofašistična vlada v Atenah

bi rada odvrnila pozornost od stvarnih dogodkov v Grčiji

Bukarešta, 29. jun. (Tass.) Po poročilu zunanjega ministrstva LR Rumunije je grški monarhofašistični zunanji minister Tsaldaris poslal rumunski vladi brzojavko, v kateri zahteva neposreden kontakt z rumunsko vlado zaradi repatriacije grških otrok, ki so sedaj v Rumuniji.

Predstavnik zunanjega ministrstva je izjavil, da smatra rumunska vlada **Tsaldarisovo vmešavanje za izzivanje in poskus, da bi se pozornost javnega mnenja odvrnila od stvarnih dogodkov v Grčiji.**

Grški otroci, ki so trpeli zaradi revščine in monarhofašističnega nasilja, so našli v Rumuniji zatočišče pred smrtonosnim orožjem, pa tudi simpatije rumunskega prebivalstva, ki je nudilo hrano, obleko, šole in vse, kar je potrebno za njihov normalni razvoj.

Protestna brzojavka Slovanskega kongresa ZDA Marshallu

New York, 29. jun. (Tanjug.) Slovanski kongres ZDA je poslal zunanjemu ministru Marshallu brzojavko, v kateri protestira, ker Marshall podpira zahtevo grške vlade, naj balkanske države vrnejo makedonske in grške otroke, ki so jih poslali z osvobojenega ozemlja in jih izročili v oskrbo balkanskim državam. V brzojavki pravijo med drugim:

»Če izpolnite zahtevo grške vlade, obsodite te otroke, da bodo talci in da bodo otroke in njihove starše monarhofašisti še naprej preganjali in mučili. Ako ameriško zunanje ministrstvo to zahtevo podpira, je sokrivo zločinov atenske vlade, ki hoče pofašistiti in uničiti otroke s svobodnega ozemlja.«

Grčija odklonila vzpostavitev diplomatskih odnosov z Bolgarijo

New York, 29. junija (Tass). Sekretariat OZN je objavil besedilo pisma bolgarskega ministra v ZDA Mevoraha, poslanega generalnemu sekretariatu OZN Trygve Lieu, v katerem poroča, da je grški veleposlanik Dendramis odklonil razpravljanje glede vprašanj vzpostavitve diplomatskih odnosov med Bolgarijo in Grčijo in da je ta odklonitev povzročila že od vsega začetka zastoj pogajanj. Sekretariat je poudaril, da se je Bolgarija na svojo pobudo potrudila vzpostaviti odnose med obema državama.

Tretja stranka v ZDA se bo borila za bratstvo med narodi

New York 29. junija (Tass). Prejšnji teden so v ameriških državah New Gampshire, Virginia, Montana, Južna Dakota in Vermontu ustanovili organizacije Tretje stranke. Tako delajo napredne stranke že v 34 državah. Na zborovanju 27 junija, kjer so uradno proglasili ustanovitev napredne stranke v državi New Gampshire, je govoril Henry Wallace. Izjavil je, da je glavna naloga tretje stranke osvoboditi Američane, da bodo mogli prosto odločati o svoji usodi v miroljubnem svetu in v naprednem bratstvu med narodi. Wallace je grajal zvišanje kreditov za vojaške namene in se je norčeval iz ameriške propagande.

Na konferenci so izvolili delegate za kongres tretje stranke v Filadelfiji in kandidate za razna mesta v državni upravi.

Na ustanovni skupščini napredne stranke v Virginiji so 27. junija sprejeli program, po katerem bodo v interesu ljudstva uvedli kontrolo nad velikimi ameriškimi podjetji v državi. Ta program zahteva tudi odpravo diskriminacijskih volilnih pristojbin in odpravo zakona o vojaški obveznosti.

Na zborovanju, ki ga je sklicala tretja stranka, je govoril znani voditelj črnec Pal Robson, ki je ostro grajal Marshallov načrt in samovoljno politiko ZDA.

PRED PARLAMENTARNIMI VOLITVAMI NA FINSKEM

Demokratična zveza finskega ljudstva

se zavzema v svojem volivnem programu za obrambo dežele pred vmešavanjem imperialistov, za demokratizacijo državnega aparata in nacionalizacijo velikih podjetij

Helsinki, 29. jun. (Tass.) Finsko ljudstvo se pripravlja na volitve v parlament, ki bodo 1. in 2. julija. Enotni fronti buržoazije in desničarskih socialdemokratov nasprotuje Demokratična zveza ljudstva Finske, v kateri sta poleg njenih lastnih organizacij včlanjeni tudi Komunistična partija in Enotna socialistična stranka. Te organizacije so izdelale jasen volivni program, ki je v skladu z življenjskimi interesi finskega delovnega ljudstva. **Program poziva na obrambo narodne neodvisnosti dežele pred poizkusi imperialistov, da bi se vmešavali v njihove zadeve.**

Finska, je rečeno v programu, mora zagotoviti na vseh svojih mejah mir, preprečiti, da bi finsko ozemlje zopet postalo arena vojaških pustolovščin, in poizkusiti doseči tesnejše sodelovanje s Sovjetsko zvezo in drugimi miroljubnimi narodi. Program Demokratične zveze ljudstva Finske zahteva korenito demokratizacijo državnega aparata in brzdanje reakcionarnih elementov. Glede gospodarskih ukrepov se zavzema za korenito davčno reformo v interesu delovnega ljudstva, za nacionalizacijo velikih tovarn, bank in vodilnih panog zunanje trgovine.

Na volivnih zborovanjih omenjene zveze se zbira na tisoče ljudi, ki toplo pozdravljajo govornike. Naklada levičarskih listov se je povečala, članstvo Demokratične zveze ljudstva Finske in Komunistične partije dnevno narašča.

Podjetja industrije gradbenega materiala izpolnjujejo svoj polletni proizvodni plan

Nekatera podjetja industrije gradbenega materiala LRS so že pred rokom dosegla svoj polletni plan čeprav trpi proces proizvodnje zaradi pomanjkanja delovne sile in vremenskih neprilik.

Mariborske opekarne so 10 dni pred rokom presegle za 18% svoj polletni plan. Zasluga za ta uspeh gre delovnemu kolektivu, ki s svojo vztrajnostjo dela tudi v nedeljskih dopoldnevih. Mnogo je pripomogla k prekoračenju plana tudi dobra organizacija dela in dneveno praznjenje štirih celic, medtem ko nekatere druge opekarne dnevno praznijo in vlagajo le dve celici.

Podjetje Celjske opekarne je 10 dni pred rokom preseglo svoj polletni plan za 7%. To je v primeri z lanskim letom velik uspeh. K temu je pripomogla dobra organizacija, za katero ima veliko zaslug direktor tov. Lojze Černec. Opeka tega podjetja pridobiva tudi na kvaliteti. Kakor v opekarni Košaki so pred nedavnim pričeli tudi v opekarni Celje žgati štiri celice dnevno.

Podjetji Granitna industrija Josipdol in Granitna industrija Oplotnica sta že 10 dni pred rokom presegli svoj polletni plan za 23% in za 7%. Zasluga za to gre nekaj prizadevanju zavednega dela delavstva, nekaj pa tudi kratki in mili zimi, ki je dopuščala delo v kamnolomih.

Podjetje industrija umetnega kamna je tudi letos že doseglo pred rokom svoj plan. Tako je 10 dni pred rokom že preseglo svoj polletni plan za 4%.

Podjetje industrija apna »Rdeča zvezda« v Solkanu je 10 dni pred rokom preseglo polletni plan za 18%. Prejšnji lastnik je postavil peči le za kurjavo z drvmi. Zdaj pa so izboljšali in popravili peči ter pričenjajo drvam dodajati premog.

NA TEHNIŠKI FAKULTETI BODO IZVAJALI NOVO ŠTUDIJSKO UREDBO

Sekretariat LŠM tehniške fakultete je na seji 24. t. m. pretresal možnosti izvajanja nove učne uredbe na tehniki in sestavil podroben načrt.

Prvi pogoj za izvajanje nove učne uredbe, to je razrešitev vseh prvih in drugih letnikov tehnike od praks in počitniškega dela, je po sklepu prosvetnega ministrstva, profesorskega zbora in organizacije LŠM v glavnem že izpolnjen. Sekretariat LŠM tehniške fakultete je pred novim vprašanjem, in sicer, kakšne naj bodo oblike počitniškega študija, da bodo kvantitativni uspehi pri vsakem posamezniku večji. Jasno je, da se bo pri tem morala dvigniti tudi kvaliteta študija. Za to je potrebna stalna pomoč profesorjev in asistentov in tudi najboljših študentov, ki bodo odigrali važno vlogo inštruktorjev pri izvedbi nove učne uredbe. Jasno je, da morajo biti študenti, profesorji, asistenti in inštruktorji v stalnih medsebojnih stikih.

Da se bo študiralo po določenem načrtu, je v prvi vrsti potrebna disciplina med slušatelji. Vsi slušatelji prvega in drugega letnika tehnike bodo organizirani v študijsko brigado s študijsko komisijo na čelu. Brigada bo sestavljena iz manjših edinic-čet (letnikov), te pa iz osnovnih enot - krožkov. Vsak krožek bo imel približno 6 ljudi. Vodja krožka bo vodil točno evidenco nad študijem posameznika in odgovarjal za reden študij v krožku. Krožek mora nadalje imeti točen, časovno in krajevno opredeljen urnik, ki bo omogočal inštruktorjem, asistentom in profesorjem obisk posameznega krožka. Vodje krožkov se bodo sestajali dvakrat na teden s komandirjem čete; ti pa bodo vzdrževali zvezo s profesorji svojega letnika, jih obveščali o študiju in posredovali pri njih eventualno potrebno pomoč.

Študij v krožkih bo za vsakega člana obvezen po 5 ur dnevno, t. j. od 7. do 12. Popoldne bodo imeli člani krožkov možnost študirati skupaj ali vsak zase. Krožki se bodo sestajali na stari tehniki, na Grabnu, v Akademskem kolegiju in drugod. Da bo možna točna evidenca nad študijem vsakega posameznika, morajo vsi slušatelji brez izjeme ostati v Ljubljani do 1. septembra in študirati v krožkih. Za preskrbo štipendistov je prosvetno ministrstvo nakazalo večjo vsoto denarja.

Študijske brigade se bodo udeleževale tudi delovnih akcij po 4 ure na teden. Na ideološkopolitičnih krožkih se bodo obravnavale teme iz marksistično-leninistične literature in tekoči dogodki.

Slušatelji prvih dveh letnikov tehnike, ki so bili oproščeni prakse, oziroma počitniškega dela, so dolžni vključiti se v študijsko brigado tehnike, redno obiskovati študijske krožke in izpolnjevati vse naloge, ki jim jih bo nalagalo vodstvo študijske brigade. Z disciplino in trdno voljo za študij bodo študenti najbolje zadostili nalogi doštudirati pravočasno in s tem pomagati pri izvedbi našega petletnega plana in opravičiti zaupanje vsega našega ljudstva. F. Z.

TEDEN GOZDARSTVA

KAMNIŠKA BISTRICA

Gozdno gospodarstvo je v Kamniški Bistrici pripravilo za preteklo nedeljo obširno množično akcijo v okviru gozdarskega tedna. Pri tej akciji pa je OLO Kamnik pokazal nerazumevanje, kakor tudi sindikalne podružnice smodnišnice in Kaolin Črna. Obljubljali so pomoč — v nedeljo pa so z raznimi izgovori odpovedali udeležbo. Vendar akcija ni propadla, ker so se akcije udeležile sindikalne podružnice lesne industrije Duplica, gozdne uprave Kamnik in gozdnega gospodarstva Ljubljana, ter vojaki, podoficirji in oficirji JA iz Kamnika.

V akciji je sodelovalo približno 230 prostovoljcev. Izdelali so 400 m³ lesa, naložili in razložili na kamione ter vagone 45 m³ hlodovine in 73 m³ drv, pripeljali iz gozda do kamionskih cest 58 m³ drv in lubja, prevozili s kamioni in vozniki 17 m³ hlodovine in 44 m³ drv in popravili 259 m³ ceste, kjer so uporabili 75 m³ materiala. Kljub težkočam je bilo delo opravljeno, za kar zaslužijo omenjeni prostovoljci pohvalo. V. I.

BOHINJ IN POKLJUKA

Še nikdar ni menda doživela Pokljuka takega obiska kot v nedeljo, 27. junija, ko je sprejela nad 1600 ljudi v svoje gozdove.

Prvi so prišli s kamioni prostovoljci z Jesenic, takoj za njimi pa so prihajali prostovoljci iz Podhoma in ostalih krajev. Ogromni kamioni so sorazmerno v kratkem času prepeljali množico udeležencev Vodje skupin so prevzeli vodje in že so odšle skupine na določena mesta. Zapele so sekire in žage, vsak je imel svoje točno določeno delo. Kmalu so se pokazali prvi avtomobili, naloženi do vrha z lesom. Delo se je odvijalo nenehno vse dopoldne tja do treh popoldne. Takrat so se pojavile na poti prve skupine, ki so opravile zadano jim nalogo.

Razlegala se je pesem, ki je bila vse glasnejša in vedno živahnejši so postajali zvoki harmonike okoli Mrzlega studenca. S pesmijo in smehom so se zgrnili prostovoljci okoli kotlov Domačinke so pripravile okusno hrano.

Po kosilu so se prostovolici zbrali pred upravnim poslopjem gozdnega gospodarstva na Mrzlem studencu. Tovariš Svetina je v imenu gozdne direkcije Bled izrekel zahvalo vsem udeležencem množične delovne akcije. Po tem se je pričela prireditev kulturne ekipe slovenske filharmonije. Vsi so z enakim zanimanjem sledili nastopu s pestrim programom.

Tudi v Bohinjski Bistrici so ves dan brneli avtomobili in pri razkladanju lesa je pomagalo 306 prostovoljcev. Od mladincev do članov množičnih organizacij in prostovoljcev JA vsi so delali od jutra do poznega popoldneva. Tudi te prostovoljce je obiskala zvečer kulturna ekipa slovenske filharmonije — J. A.

SODELOVALI SO TUDI LETOVIŠČARJI

Takole nam piše tov. iz Bohinja: »Mnogo nas je na bolezenskem dopustu ali na letovišču in vsi, ki jim je zdravje dopuščalo, so se udeležili nedeljske akcije. Že v soboto smo formirali 4 prostovoljne brigade Akcije so se udeležili člani počitniškega sindikalnega doma, rekonvalescenti DZSZ iz Niša, Beograda Skoplja, Splita, Zagreba, Sarajeva in Reke. Pridružili so se še vajenci in mladina iz počitniškega doma pri Sv. Duhu. Skupno nas je bilo 100. Naše delo je bilo predvsem v skladišču celuloznega lesa. Tov. inženir, ki je delo vodil, je posameznim skupinam pojasnjeval način izdelovanja in odkazoval prostor za vskladiščenje izdelanega lesa. Člani počitniškega doma DZSZ so napovedali tekmovanje vsem ostalim. Najboljša v tekmovanju je bila skupina 22 mladincev in mladink iz Mladinskega doma.

Uspeh nedeljskega prostovoljnega dela je bil sledeč: pripravili smo 107 m³ celuloznega lesa, ga prenesli do kamionske ceste in še naložili na kamione 47 m³. Vse brigade so dosegle lepe uspehe. Po kvaliteti, kakor po količini v času dela so zmagali člani počitniškega sindikalnega doma DZSZ iz vile Humbert ter člani iz Mladinskega doma, ki so obdelali debelo hlodovino. Poleg teh del je skupina udarnikov iz Stare Fužine pripravljala celulozni les v gozdu. Tov Štros je s svojo vnukinjo že v četrtek izdela! 11 m³ celuloznega lesa, prav tako tovariša Arh in Žagar. Gozdna delavca Odar in Gašperin sta napravila 16 m³, prav toliko tudi tov. Štros in Urbanc. Najboljša pa sta bila delavca Polak in Žagar, ki sta v enem dnevu razžagala 18 m³ celuloznega lesa. S. M.

»V NEDELJO SMO V TRNOVSKEM GOZDU SEKALI, NAKLADALI IN VOZILI LES«

Odsek za gozdarstvo pri OLO Gorica je popisal v tednu gozdarstva kraške goličave in zanemarjene gozdove, ki so planirani za obnovo v prihodnjem letu. V letu 1949 bodo pogozdili 180 ha ter očistili in razredčili 280 ha zanemarjenih gozdov. Plan za obnovo gozdov bodo izvršili na področju KLO Ravnica, Trnovo, Grgar Bate-Ravne, Čepovan, Srednji in Gornji Lokovec.

Uprava trnovskega državnega gozda je v tednu gozdarstva povečala posek in izvoz lesa do avtomobilskih cest in železniških postaj Sindikalna podružnica gozdnih delavcev je vključila vse delavce in voznike v Trnovem, Lokvah in Dolu, Predmeji, da so sekali in izvažali les iz gozda do avtomobilske ceste. V nedeljo 27. junija je uprava s pomočjo Okrajnega odbora OF organizirala prostovoljno delo v Trnovskem gozdu, katerega se je udeležilo 473 prostovoljcev, 75 voznikov in 15 tovornih avtomobilov, ki so vozili les na žago »Crocetti« v Solkan, na železniško postajo v Gorico in na žago LIPA v Ajdovščino. Delavci so bili zaposleni pri sečnji lesa, nakladanju in razkladanju ter pri popravilu cest in izvoznih poti. Med drugim so izvozili iz gozda 460 m³ hlodovine in istesali 16 m³ tramov. Na kamione so naložili 192 m³ hlodovine ter naložili 1 vagon bukove hlodovine. Popravili so 1095 m gozdnih poti in izkopali 40 m³ gramoza. Pri ogljarskih delih so pripravili 2 toni braške od oglja. B. R.

KRATKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

Dve rudarski šoli sta usposobili nove strokovnjake. Varaždinsko rudarsko tehnično šolo je dokončalo 78 dijakov, rudarsko nadzorniško šolo pa 126 učencev. Absolventi bodo dobili takoj zaposlitev v rudnikih kot rudarski nadzorniki in strojni mojstri.

V okraju Vis so doslej nalovili 29 vagonov rib. Trenutno so ribji lov prekinili in pripravljajo mreže za prihodnje temne noči. Vse zadruge v Komiži, Pliskem, Polju in Podstražju se pripravljajo za prihodnji lov.

V Sinjski krajini bodo začeli kopati 11 km dolgi odvodni kanal na Sinjskem polju. V Dalmaciji je okoli 33.000 ha površine, ki je periodično poplavljena. Z regulacijskimi deli so precej teh površin že pridobili za naše gospodarstvo, tako na Imotsko-bekijskem polju in ob Vrgorskem jezeru. Lansko leto so pričeli z melioracijskimi in asanacijskimi deli ob dolnjem toku Neretve, na Vranskem in Nadinsko-polačkem polju. V petletnem planu pa je v načrtu tudi 11 km dolgi odvodni kanal ob reki Cetini na Sinjskem polju, s čimer bo pridobljenih 1500 ha zemlje za obdelovanje. 19. junija so pričeli kopati desni del odvodnega prekopa.

V našem pomorskem prometu je Jadranska linijska plovba vzpostavila v letošnji turistični sezoni 73 prog, od tega 9 longitudinalnih, 2 potniško-tovorni in 62 lokalnih. V puljskem okrožju so tri lokalne proge, v reškem 9, v zadarskem 11, v šibeniškem 6, splitskem 14, v dubrovniškem 11, v kotorskem in skadarskem pa 8. V petletki se bo število bruttoregistrskih ton naše male obalne plovbe povečalo za 125%.

Med nove surovine za našo industrijo spada tudi nabiranje smole črnega bora. Iz neznatnih začetkov pridobivanja smole iz črnega bora se je razvila na otoku Braču masovna produkcija. Braški smolarji oskrbujejo našo industrijo barv, lakov in katrana z novo surovino. Pomembnost nove pridobitve je v tem, da nabirajo smolo v posebne lončke na rastočih črnih borih.

Mestna ekonomija v Pančevu bo krila 90% potreb mestnega prebivalstva Pančeva, mestna ekonomija v Kraljevem pa bo poslala na trg svojega mesta večje količine povrtnine po zmernih cenah.

Solarna na Pagu presega predvojno proizvodnjo za 50%. V vojnem času je bila poškodovana za 70 do 80%, sedaj je že vsa obnovljena in razširjena za 20%. S proizvodnjo soli krije solarna na Pagu eno šestino naših potreb.

Opatija je najbolj obiskan okraj na vsej istrski rivieri. Zdaj je v celoti pripravljenih že okoli 1200 sob z nad 2000 posteljami za turiste; dnevno prihaja v Opatijo do 2500 gostov, ob nedeljah pa celo do 6000.

Skupina češkoslovaških strokovnjakov je te dni obiskala zagrebško tovarno svinčnikov. 22 čeških strokovnjakov se je porazgovorilo z našimi strokovnimi delavci v grafični industriji o izkušnjah pri delu. Na češko povabilo bodo prihodnji mesec naši strokovni delavci industrije svinčnikov obiskali češkoslovaške tovarne.

V Lipnici pri Loznici (LR Srbija) bodo napravili 1500 m dolg odvodni kanal in s tem pridobili za obdelovanje okoli 150 hektarov zemlje. Hkrati bodo popravili tudi 2500 m krajevnih cest.

Okrajna zadružna kmetijska zveza na otoku Pagu je doslej odkupila 8134 kg ovčjega sira. Odkup bi še bolj napredoval, če bi zadružne prodajalne razpolagale z zadostnimi možinami industrijskih proizvodov široke potrošnje.

Študenti ljubljanske univerze

Pristopite k množičnemu vpisu ljudskega posojila dne 1. in 2. julija od 8. do 18. ure Vpisna mesta so: za tehniško fakulteto na Tehniki, za medicino v medicinski knjižnici, za akademije in agronomijo na igralski (Gajeva 10, V.), za filozofijo, jus, ekonomsko, pedagoško in teologijo na Univerzi (soba 77). Ostale dneve se vpisuje le na Univerzi (soba 77). K vpisu prinesite vso vpisano vsoto ali eno petino, če boste plačevali v obrokih. Odsotni pošljite pooblastila svojim sekretariatom, ki bodo izvršili vpis.

Tekmujmo v čim večji udeležbi in čimprejšnjem vplačilu, s čemer bomo pokazali naš patriotizem!

Vpisna komisija LŠM.

ŠTAB IX. LMDB »LJUBE ŠERCERJA« poziva brigadirje in brigadirke, naj takoj pridejo z opremo v Štab na Dolenjski cesti. — Prav tako naj pridejo tudi tisti, ki se doslej še niso prijavili.

Poročila iz naših krajev

OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA

Nova Gorica, 29. jun. — Po priključitvi je bila v Št. Petru pri Gorici osnovana prva slovenska popolna gimnazija na Goriškem. Pred osmimi meseci je pripeljal vlak 646 dijakov iz Brd, s Krasa, iz Soške in Vipavske doline. Pred nekaj dnevi so to gimnazijo zapustili prvi maturanti. Maturo je napravilo 18 pripravnikov.

Primorska mladina bo v bodoče lahko razvijala svoje sposobnosti in gimnavija v Št. Petru bo gradila ljudi, ki bodo s svojim delom in svojo sposobnostjo pomagali graditi domovino. — K. S.

Rogaška Slatina, 29. jun. — Iz vseh krajev bivšega šmarškega okraja so prišli pionirji v Rogaško Slatino, da skupno proslavijo zaključek šolskega leta in pionirski dan. Po svečanem sprejemu so si ogledali razstavo svojih del in razstavo steklarske šole. Popoldne je bila kulturna prireditev, na kateri sta nastopila pionirska pevska zbora iz Rogaške Slatine in Podčetrtka ter folklorna skupina iz Šmarja. Prireditev je pokazala tudi skrb učiteljev za vzgojo mladine. — B. J.

Črnomelj, 29. jun. — Iz vseh odredov okraja so se zbrali v nedeljo pionirji v Črnomlju, da pregledajo svoje delo. Najboljši odredi so prejeli knjižne nagrade. Okrajna prehodna zastavica je bila izročena pionirskemu odredu na črnomeljski gimnaziji. Nato so pionirji prisostvovali mladinski igri »Posebna naloga«, ki so jo vprizorili pionirji gimnazije Črnomelj. Vse pionirje je pogostila organizacija AFŽ. Popoldne je bil fizkulturni nastop. Pionirji so razstavili tudi svoje izdelke. — T. Ž.

Tolmin, 29. jun. — Primorska mladina se zaveda potreb po prosvetnem in kulturnem dvigu vasi. Zato se bo po podatkih, ki so jih dobili z anketo o izbiri poklicev, vpisalo v prvi letnik tolminskega učiteljišča 100 dijakov iz primorskih gimnazij. S tem bi bil dosežen plan o dotoku novih bodočih učiteljskih kadrov na to učiteljišče. — K. I.

Ljubljana, 29. jun. — Srednja veterinarska šola na Cesti v mestni log, ki je bila odprta lani v oktobru, je te dni proslavila zaključek prvega šolskega leta. Od 46 vpisanih dijakov jih je razred napravilo 40. Absolventi prvega letnika so odšli na delovne akcije, sedaj pa je že vpis v novi letnik, v katerega bo sprejetih 40 učencev.

Kdor je opravil sprejemni izpit za višjo rednjo šolo, mu ne bo treba delati posebnega sprejemnegea izpita. Drugi pa bodo delali septembra na veterinarski šoli sprejemni izpit iz slovenščine, ruščine in matematike. Šola je združena z internatom, kjer imajo dijaki ugodno stanovanje in izdatno hrano. Večina dijakov ima brezplačno internatsko oskrbo, pokazati pa mora seveda dober uspeh v šoli. Pouk trja tri leta. — B. M.

Obsojeni tatovi ljudske imovine

Ljutomer, 29. junija. Pred okrajnim sodiščem so se te dni zagovarjali Sotlar Roman, skladiščnik in predsednik sindikata v tovarni usnja v Ljutomeru, Leben Franc, vodja strojnega oddelka, usnjarska pomočnika Kupljen Ivan in Mulec Avgust ter delavca Gabrovec Ludvik in Košnik Milan.

Ta skupina je kradla iz tovarniškega skladišča razne usnjarske izdelke. Ukradene predmete so razknjiževali kot raztrošeno oziroma pokvarjeno blago, da so tako laže zabrisali tatvine. Proti upravi tovarne so se kazali zelo delovne. Sotlar Roman je celo proglašen za udarnika. Uprava jim je seveda zato zaupala tako odgovorna mesta, kot je skladišče in vodstvo oddelkov. Če je vodstvo opazilo kdaj kakšne primanjkljaje, so obsojeni obdolževali delavce in na sestankih zahtevali strožjo kontrolo.

Sodišče je na podlagi dokazov obsodilo: Kupljena Janeza na 16 mesecev, Sotlarja Romana na 12, Lebna Franca na 9, Muleca Ivana na 5, Gabrovca Ludvika na 3 in Košnika Milana na 2 meseca odvzema prostosti s prisilnim delom. — M. I.

OLO Črnomelj je sprejel proračun

Črnomelj, 29. jun. — V četrtek je zasedal OLO v Črnomlju. Predsednik izvršnega odbora je v gospodarsko-političnem referatu prikazal predlog proračuna za leto 1948., ki je precej večji kot proračun za leto 1947. Celotni okrajni proračun znaša 21,126.000 din. V znesku 7,210.000 din bo krit iz lastnih sredstev, ostalo pa iz dotacije republike. V okraju je 38 podjetij okrajnega ali krajevnega značaja. Z dvigom dohodkov lokalnih podjetij bodo zmanjšane dajatve delovnega ljudstva.

Ob zaključku zasedanja so sprejeli več sklepov za delo OLO. Odborniki so se obvezali, da bo podpis ljudskega posojila izveden v dveh dneh. Ukrenili bodo vse potrebno, da bodo v načrtu določeni zadružni domovi letos dograjeni in da bodo pripravili gradnjo onih zadružnih domov, ki niso v letošnjem načrtu. Na seje KLO bodo vedno vabili zastopnike množičnih organizacij. T. Ž.

OBVESTILA

Malim odjemalcem toka

sporočamo, da bodo Državne elektrarne Slovenije slično, kakor je v območju MLO Ljubljana to že izvedeno, s 1. julijem tudi na ostalem področju Slovenije pospešile tempo inkasa, in sicer na ta način, da bodo elektrarniški inkasanti predložili v juliju pavšalistom dva računa (za porabo v juniju in juliju), ostalim odjemalcem pa bodo elektrarne v junijskem računu zaračunale dva prispevka (za junij in julij).

Ta ukrep elektrarn je utemeljen zaradi tega, ker je pri dosedanjem načinu zaračunavanja porabe električnega toka odjemalec šele en mesec po dejanski porabi plačal račun za električni tok, in so tak elektrarniška obratna sredstva v višini enomesečnega inkasa stalno ležala pri odjemalcu.

Odjemalce prosimo, da to upravičeno vzamejo na znanje ter za poravnavo v juliju predloženih tokovnih računov pripravijo dvojni znesek, da ob priliki inkasantovega obiska ne bodo prišli v zadrego.

Državne elektrarne Slovenije

Obvestilo

Zaradi polletne inventure ne bodo poslovale lekarne, in sicer:

30. junija, 1. in 2. julija II. lekarna MLO, Miklošičeva cesta, IV. lekarna MLO, Celovška cesta.

4. in 5. julija Centralna lekarna, Tromostovje.

6., 7. in 8. julija III. lekarna MLO, Gosposvetska cesta.

Dnevno in nočno službo 4. julija in dnevno službo 5. julija bo namesto Centralne lekarne vršila III. lekarna MLO Gosposvetska cesta.

KONCERTI

Dirigent Bogo Leskovic je sestavil in naštudiral z orkestrom Slovenske filharmonije za petkov večer klasičnih serenad na dvorišču Magistrata izredno zanimiv spored. Kot solisti nastopajo violinist Dermelj, čelist Portograndi, oboist Portograndi in fagotist Žemva. Spored: Beethoven, Haydn, Mozart, Dvorak. Vstopnice danes v Knjigarni muzikalij, v četrtek in petek v pisarni koncertne poslovanice v poslopju Filharmonije. Koncert bo na dvorišču magistrata v petek 2. julija ob 20. 2394

Na Jesenicah bo imela Slovenska filharmonija danes v sredo 30. junija tri koncerte. Ob pol 3. v Železarni, ob 5. in 20. v Titovem domu. Pri večernem koncertu sodeluje pianistka Boža Černivec. 2394

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje

6.00 Pregled dnevnega sporeda in jutranja telovadba — 6.15 Napoved časa in poročila — 6.30 Veder jutranji spored — 7.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objave — 7.10 Jutranji koncert — 7.30 Napoved časa in poročila — 7.45 Slovenske narodne pesmi — 12.30 Napoved časa in poročila — 12.45 Zabavna glasba, mali oglasi in objave — 13.00 Igra Vaški kvintet — 13.30 Klavirske in violinske skladbe francoskih skladateljev — 14.00 Ruski tečaj Društva za kulturno sodelovanje Slovenije s SZ — 14.10 Igra saksofonist Srečko Dražil, pri klavirju Mitja Žebre — 14.30 Napoved časa, poročila in objava večernega sporeda — 14.45 Češki zbori — 18.00 Pisan spored izvajajo godbe na pihala — 18.30 Fizkulturno predavanje — 18.40 Kuhlau: Trije duetti za dve flauti. Izvajata: Guareschi Alfio in Gregorš Ladislav — 19.00 Radijski dnevnik — 19.10 Pesmi sovjetskih skladateljev — 19.30 Napoved časa in poročila — 19.45 Zabavna glasba, mali oglasi in objave — 20.00 Oddaja za mladino — 20.10 Charpentier: Vtisi iz Italije — 20.30 Anatole France: Judovski cesarski namestnik — 21.00 Pojo fantje na vasi — 21.30 Igra Zabavni orkester Radia Ljubljana p. v. Bojana Adamiča — 22.00 Prenos poročil Zvezne postaje Beograd — 22.15 Mozart: Violinski koncert v A duru — 22.45 Vedre melodije.

DNEVNE VESTI

Medicinci! Pozivamo vse medicince na sestanek LSM fakultete, ki bo v sredo 30. junija ob pol 16. uri v predavalnici patološkega instituta. Za člane LSM je udeležba strogo obvezna. — Sekretariat LSM med. fak. 2382

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani vabi vse člane na redni občni zbor, ki bo v petek 2. julija ob 19. uri v predavalnici Interne klinike z običajnim dnevnim redom. Podružnice prosimo, da zanesljivo pošljejo na občni zbor po enega delegata. Odbor.

Matere in vdove padlih borcev iz KLO Ljubljana Polje se najprisrčneje zahvaljujemo Zvezi borcev KLO Polje in vsem, ki so se potrudili, da so nam pripravili tako lepo prireditev. Kot smo sodelovale v borbi, hočemo tudi sedaj vložiti vse sile za izvedbo naše petletke.

Pozor brigadirji! Brigadirji III. dvakrat udarne LMDB »Franceta Perovška« imajo zbor brigade 1. julija na »Kanalu« ob 19. uri. — Mestni odbor LMS.

ŠOLSTVO

Razpis

za sprejem v enoletno šolo za vlakovne odpravnike v Ljubljani (Vižmarje)

Glavna direkcija za eksploatacijo železnic v Ljubljani razpisuje natečaj za sprejem v enoletno šolo za vlakovne odpravnike.

Šola se prične s 1. oktobrom in traja 1 leto. Pogoji za sprejem so naslednji:

1. Da kandidat ni mlajši od 17 in ne starejši kot 25 let.
2. Da je sposoben za eksekutivno službo (da ima I. zdravstveno skupino), kar se bo zdravniško ugotovilo pri sprejemu v šolo.
3. Da je dovršil nižjo srednjo ali njej enako šolo z završnim izpitom.
4. Da ima vse pogoje, potrebne za sprejem v državno službo.
5. Da z uspehom opravi sprejemni izpit iz matematike in slovenskega jezika. (Kandidati bodo pozvani na sprejemni izpit v prvi polovici avgusta.)

Kandidati se ob sprejemu v šolo obvežejo, da bodo po končani šoli ostali v železniški službi najmanj 3 leta. Sprejemajo se kandidati obojega spola.

Šola je internatskega značaja z vso oskrbo. Učenci prejemajo med šolanjem mesečno po 150 din (odlični 300 din) za osebno higieno in kulturne potrebe.

K svoročno napisani prošnji, kolkovani z 10 din, priložijo kandidati še izčrpen življenjepis, krsti list, zadnje šolsko spričevalo ter pismeni pristanek staršev (v kolikor je kandidat mladoleten). Prošnje z omenjenimi dokumenti naj dostavijo kandidati najkasneje do 20. julija 1948 Glavni direkciji za eksploatacijo železnic — kadrovskemu sektorju IV-2.

Natečaj

za sprejem gojencev v I. letnik Železniškega tehnikuma (za strojni, gradbeni, elektrotehnični in prometno transportni oddelek)

Glavna direkcija za eksploatacijo železnic v Ljubljani razpisuje sprejem v trileten Železniški tehnikum, kjer se prične pouk 1. septembra 1948.

Pogoji za sprejem so naslednji:

1. Da je državljan FLRJ.
2. Da je telesno in duševno zdrav (t. j. sposoben za službo pri železnici), kar se bo ugotovilo z zdravniškim pregledom ob sprejemu v šolo.
3. Da je dovršil nižjo srednjo ali njej enako šolo z završnim izpitom.
4. Da ni mlajši od 14 in ne starejši od 20 let. (Če je kandidat odslužil kadrovski rok v JA, je lahko toliko starejši, kakor dolgo je ta rok trajal.)
5. Da ima volivno pravico (če je polnoleten).
6. Da mu ni s sodbo odvzeta pravica do državne službe (če je polnoleten).
7. Da se obveže, da bo po končani šoli ostal v železniški službi najmanj 6 let.
8. Da z uspehom opravi sprejemni izpit iz narodnega jezika, matematike, fizike in zemljepisa po programu nižje gimnazije).

Šola je internatskega značaja z vso oskrbo, ter ima rang srednje tehnične šole. Učenci prejemajo med obiskovanjem šole mesečno po 150 din (odlični 300 din) za osebno higieno in kulturne potrebe. V šolo se sprejemajo kandidati obojega spola

K svoročno napisani prošnji, kolkovani z 10 din je treba priložiti izčrpen življenjepis, krstni list, zadnje šolsko spričevalo ter pismeni pristanek staršev (če je kandidat mladoleten). Prošnje z omenjenimi dokumenti naj dostavijo kandidati najkasneje do 20 julija 1948 na Glavno direkcijo za eksploatacijo železnic — kadrovski sektor Ljubljana.

Tovarne vseh vrst izdelkov POZOR!

Ponudite previške vaših izdelkov na Rudniški konzum Kočevje! — Nujno potrebujemo različno posodo, steklenino za vlaganje itd.

Zamenjamo TOVORNI AVTO

znamke »ŠKODA«, 1.5 tonski in s prikolico 1 tone, v dobrem stanju — **za 3 tonski dobro ohranjen tovorni avto.** — Ponudbe poslati na upravo »Ljudske pravice«

PRESKRBA

DELITEV MESA

MLO poverjeništvo za trgovino in preskrbo v Ljubljani obvešča potrošnike, da si lahko nabavijo sveže meso od srede 30. junija do petka 2. julija na odrezke živilskih nakaznic za mesec julij.

V sredo 30. junija bodo delile meso od 6.—12. in od 14.—17. ure vse poslovalnice mestne klavnice.

V četrtek 1. in petek 2. julija pa bodo delile meso od 6.—11. ure poslovalnice mestne klavnice, objavljene v dnevnih časopisih dne 24. junija.

Obroki mesa in odrezki so:

TDa jam. 600 g na odrezek Meso 750-I julij
TDa 600 g na odrezek Meso 750-I julij
TDb 500 g na odrezek Meso 500-I julij
TD 250 g na odrezek Meso 300-I julij
SDa 350 g na odrezek Meso 400-I julij
SD 200 g na odrezek Meso 200-I julij
LD 150 g na odrezek Meso 200-I julij
Nav 1 100 g na odrezek Meso 150-I julij
OM 1 150 g na odrezek Meso 100-I julij
OM 2 100 g na odrezek Meso 100-I julij
Doj 100 g na odrezek Meso 150-I julij
GD 500 g na odrezek št. 172 julij.

Nadalje si lahko nabavijo meso turisti, bolniki, noseče žene in dajalci krvi.

Cena je 42 din za 1 kg.

Krvodajalci!

Prosimo, da se javijo v Zavodu za transfuzijo krvi v teku tega tedna v sredo, četrtek in petek med 15. in 17. uro že pri nas vpisani dajalci krvi iz Ljubljane, razen tistih, ki so dali kri v času od 15. maja do 29. junija t. l.; javijo naj se brez ozira na krvno skupino.

Vzrok: kratka krvna preiskava (določitev podgrupe). Telefon 41-08

Zavod za transfuzijo krvi

GLEDALIŠČE

DRAMA LJUBLJANA

Sreda 30. ob 20: Linhart: »Županova Micka«. Smole: »Varh«. Red Četrtek. Zaključek dramske sezone.

OPERA LJUBLJANA

Sreda 30. ob 20: Balet Dvorak-Mlakar: »Cekin ali gosli«, Kozina-Mlakar: »Diptihon«. Red B. Zaključek operne sezone.

Uprava SNG vabi abonente, da najkasneje do 10. julija poravnajo abonentske obroke v pisarni Uprave, Gradišče 4-I.

DRAMA MARIBOR

Četrtek 1. ob 20: Galsworthy: »Srebrna tobačnica«. Za sindikate.

GLEDALIŠČE LJUDSKE MLADINE »KAJUH« Mladinska dvorana

Sreda 30. junija: Gostovanje v Postojni.

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek 2. ob 20.15: Prva slovenska uprizoritev španskega klasika Lope de Vega: »Prebrisana norica« v J. Vovkovem prevodu. (Gostovanje Alenke Svetelove, članice ljubljanske drame.) Premiera. Red B.

Sobota 3. ob 20.15: Lope de Vega — J. Vovk: »Prebrisana norica«. Red C. Gostovanje

KINO

LJUBLJANA, UNION: Sovjetski film »Vaška učiteljica«, tednik.

MOSKVA: Francoski film »Kavarna v pristanišču« tednik.

SLOGA: Sovjet. film »Bilo je v Donbasu«, tednik. — Predstave v gornjih kinematografih ob 16.15, 18.15 in 20.15.

LETNI TIVOLI: Češki film »Nadljudje«, tednik. — Predstava ob 21.

KODELJEVO: Ameriški film »Veliki diktator«. Predstava ob 20.

MARIBOR ESPLANADE: Angleški film »Velika pričakovanja«, tednik.

GRAJSKI: Sovjetski film »Pirogov«, tednik.

LETNI MARIBOR: Sovjetski film »Srednji napadalec«, tednik.

CELJE METROPOL: Jugoslovanski umetniški film »Nesmrtna mladost«, tednik.

DOM: »Jugoslovanski umetniški film »Nesmrtna mladost«, tednik.

KAMNIK: Češki film »Pot v globino študentove duše«, tednik.

KRANJ MESTNI: Sovjetski film »Beli voličjak«, tednik.

PTUJ: Sovjetski film »Četrta podmornica«, tednik.

MALI OGLASI

HARMONIKO 120 basno, znamke »Piana« prodam. Joce Erdeljan, Tomšičeva ul. 12, Maribor. Interesenti naj se javijo dnevno od 8. ure zvečer. 6

LISTNICO z večjo vsoto denarja in dokumenti na ime Štravs Ludvik, Kranj, Primskovo št. 83 sem izgubil 26. junija v Ljubljani. Najditelja prosim, da vrne dokumente na naslov, denar pa naj obdrži za nagrado. 2398

MESEČNO SOBO opremljeno ali prazno išče konstruktor proti dobremu plačilu. Ponudbe na Matelič, Miklošičeva 18-I.

RAZVELJAVLJAM izgubljeno kolesarsko knjižico št. 31112 na ime Krištof Alojzija, Zalog KLO Zburc, in na ime Krnc Metod, Novo mesto — hotel »Metropol«. 140

PREKLICUJEM industrijsko nakaznico IR-2 391993, ki mi je bila ukradena. Tomišič Ljuba, Novo mesto. 142

POZIV! Nacionalizirano podjetje Ludvika Kuharича ml. dediči, parna žaga in lesna industrija, Ormož 147, poziva vse dolžnike in upnike, da prijavijo svoje terjatve oziroma obveznosti do vključno 15. julija 1948. — Delegat. 2385

FIZKULTURA

MEDNARODNA KOLESARSKA TEKMA skozi Hrvatsko in Slovenijo

Po ljubljanskih ulicah je že opaziti plakate, ki naznanjajo, da bo tudi skozi naše kraje šla večja kolesarska prireditev, ki jo organizirata Kolesarski odbor F. Z. Hrvatske skupno s Kolesarskim odborom F. Z. Slovenije. To bo šestdnevna etapna kolesarska vožnja, ki se deli v naslednje etape in znaša skupno 787 kilometrov: Zagreb—Crikvenica (poletapa v Delnicah), Crikvenica—Postojna (poletapa v Opatiji), Postojna—Bled (poletapa v Ljubljani), Bled—Maribor (poletapa v Celju), Maribor—Zagreb (poletapa v Varaždinu). Na njej bodo sodelovala moštva Bolgarije, Trsta, federativnih republik Srbije, Hrvatske in Slovenije ter C. D. J. A. »Partizana« vsako po šest mož, izmed katerih bo trojica sestavljala ekipo. Razen teh moštev bo vozilo še 14 individualnih dirkačev, in sicer dva Slovenca in 12 Hrvatov, ki jih določi F. Z. Hrvatske.

V zvezi s to etapno vožnjo bo tudi prireditev kolesarskega kriterija, ki bo v nedeljo, 4. julija, po zagrebških ulicah in na katerem bodo morali obvezno nastopati vsi udeleženci etapne vožnje.

Načrt tekmovalne proge

Start etapne vožnje bo dne 6. julija v Zagrebu na Mažuranićevem trgu, končni cilj pa dne 11. julija v Zagrebu na igrišču »Zagreba«; seveda bodo razen tega še starti in cilji v posameznih etapah in poletapah.

Slovensko moštvo bodo sestavljali: Valant, Abulnar, Bukvič, Podmiljščak, Sosič, Usar; kot individualca pa bosta nastopila Uršič in Štibernik.

Kakor je do sedaj znano, bodo s poletape v Ljubljani do cilja na Bledu startala posamezna moštva v triminutnem presledku. — Podrobneje o posameznih startih in ciljih bomo še poročali.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje 29. junija: Močna hladna fronta je ponoči prešla Slovenijo in je izzvala močne nevihte. Največ padavin je padlo v Ajdovščini (90 mm), najmanj pa v Planici (16 mm), v Ljubljani je padlo 55 mm dežja. To deževje je danes doseglo osrednje predele Jugoslavije. Ker je ta fronta prešla v stanje valovanja, je treba računati z novimi razvoji središč nizkega zračnega tlaka v bližini našega ozemlja.

Vremenska napoved za sredo 30. junija: Dež z nevihtami, pozneje izboljšanje, hladno

Ustanovni občni zbor Smučarske zveze LRH

Zagreb, 28 junija. Včeraj je bil v Zagrebu ustanovni občni zbor Smučarske zveze LR Hrvatske, ki so se ga udeležili delegati iz vse republike.

Na občnem zboru so sprejeli precej sklepov za nadaljnji razvoj smučarstva in začasna pravila smučarske zveze Hrvatske, prav tako pa je bilo izvoljeno tudi novo vodstvo.

Balkansko-srednjeevropski šampionat v košarki

Sofija, 29. junija. — Na tekmovanju za balkanski srednjeevropski šampionat v košarki so bile danes odigrane tekme med ženskimi ekipami. Rezultati so naslednji:

Trst — Albanija 26:19 (12:9), Madžarska — Jugoslavija 45:14 (21:6), Češkoslovaška — Rumunija 40:25 (22:16), Poljska — Bolgarija 33:28 (16:13).

Vesti iz Sovjetske zveze

Prvak v dviganju uteži Izrail Mehanik je postavil nov svetovni rekord. Z obema rokama je dvignil 109 kg in 200 g. S tem je prekosil za 700 g svetovni rekord.

Določeni so udeleženci finalnih tekem v waterpolu za pokal Sovjetske zveze. V finalnih tekmovanjih, ki se bodo začela 1. julija v Sevastopolju, bo sodelovalo 15 ekip. Lani je osvojil pokal »Torpedo«.

Na moskovskem stadionu »Dinamo« je moštvo »Lokomotive« igralo proti moštvu »Krila Sovjetov« iz Kujbiševa. Tekma se je končala neodločeno z rezultatom 0:0.

Šah

Mednarodni turnir v Marianskih Laznih

V ponedeljek popoldne so igrali v Marianskih Laznih XVI. kolo šahovskega turnirja. Partije med vodečimi igralci niso bile dokončane. Stoltz je igral s Steinerjem. Steiner je dobil premoč, v prekinjeni poziciji pa ni jasno, kdo je boljši. Pozicijska borba je bila med Barczom in Foltysom. Partija je bila prekinjena v nejasni končnici. Gawlikowski je stal v sredini igre zelo dobro, vendar je z neprevidno potezo pokvaril položaj proti Janovskemu in se bo moral trdo braniti. Möller je izgubil proti Rohačku dva kmeta in je pred porazom. Opočensky je prišel proti Tartakowerju v premoč, vendar se je partija v 38. potezi končala neodločeno. V partiji Pirc — Zita je zadnji napravil težko napako ter je Pirc zmagal v 45. potezi. Stuchlik je proti Šajtarju zmagal v 51. potezi. Partija Podhorny — Richter se je končala z zmago Richterja. Golombek je izgubil proti Prinsu kmeta in se je v 35. potezi vdal.

Po XVI. kolu je stanje naslednje: Stoltz, Steiner, in Barcza po 10 točk (1), Pirc 10, Foltys 9 in pol (1), Vidmar 9 (1), Janowski 8 in pol (1), Podhorny 8 in pol, Opočensky 8 (1), Šajtar, Prins in Tartakower po 8, Golombek 7 in pol, Trojanescu 7, Richter 6 in pol, Gawlikowski 6 (1), Zita 6, Rohaček 5 in pol (1), Stuchlik 5, Möller 4 (1). Danes bodo igrali prekinjene partije.

TURNIR ZA PRVENSTVO LENINGRADA

Pred kratkim se je začel v Sovjetski zvezi turnir za prvenstvo Leningrada, na katerem sodeluje 12 mojstrov. Po šestem kolu vodi Toluš, ki ima 4 in pol točke iz petih možnih. Na drugem mestu je Taimanov, ki ima prav tako 4 in pol točke, vendar je igral partijo več kakor Toluš. Sledé Klaman, Kopilov in Lisicin s 3 in pol točkami iz petih možnih in drugi.

Med najvažnejšimi rezultati iz prvih kol bi omenili zmago Lisicina nad Klamanom, Toluša nad Vasiljevim in Klamanom in Vasiljeva nad Furmanom. Neodločeno sta se končali partiji Taimanov — Lisicin in Furman — Cehover. V šestem kolu je Toluš premagal Šamkoviča, Furman Čerepanova, Kopilov Ščeločilina in Samajev Černikova. Neodločeno sta se končali partiji Lisicin — Vasiljev in Goldberg — Taimanov.

Zaradi večjega števila neodigranih in pa prekinjenih partij je stanje na tabeli še nejasno.

Kupujemo

v vsaki količini preko zbiralnih baz in kmetijskih zadrug

	po vezanih cenah maloprod. gospodarstev	po prostih cenah
borovnice	5.— din	10.— din
rdeče gozdne jagode		35.— din
maline	8.— din	18.— din
robidnice		10.— din
bezgove jagode		10.— din
brusnice		35.— din

za 1 kg. Kmetijske zadruge odpremijo zbrane sadeže na določeno tovarno glasom pogodbe.

»ALKO«

tovarna sadnih sokov in alkoholnih pijač, Ljubljana, Frankopanska 9
telefon št. 29-55 in 35-68

Prevzemališča: Ljubljana, obrat Št. Vid-Vižmarje št. 90 — za okraj Kamnik: obrat v Domžalah, telefon št. 51

TOVARNA MARMELADE IN SADNIH SOKOV, Sp. Hudinja-Celje, tel. 359
DESTILACIJA IN PREDELAVA SADJA, Ajdovščina, tel. 16
TOVARNA SADNIH IZDELKOV »BELSAD«, Črnomelj, tel. 13
TOVARNA KISA, LIKERJEV IN SADNIH SOKOV, Maribor, tel. 22-10
ALKOHOLNA INDUSTRIJA »PETOVIA«, Ptuj, tel. 29
BAUMAN JOSIP, Št. Ilj v Slovenskih goricah, tel. 3

Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Dušan Bole — Naslov uredništva: Kopitarjeva 6. — Uprava: Kopitarjeva 2 — Telefon uredništva in uprave 52-61 do 52-65. — Telefon naročninskega oddelka 30 30 — Telefon oglasnega oddelka 36-85. — Štev. ček. rač. 6-90601-0.